

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 P
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 88. SZÁM.

Debrecen, 1938 április 21 csütörtök

ÁRA: 12 FILLÉR

Francó csapatai teljesen elfoglalták az Aran völgyét

Érintkezésbe léptek a francia határőrökkel

Pont du Roi, április 20. Befejezett ténynek tekinthető, hogy a nemzeti csapatok teljesen elfoglalták az Aran völgyét. Franco tábornok csapatai szerdán reggel 10 órakor érintkezésbe léptek a francia határőrséggel. Déli egy órakor a Pont du Roi-ba vezető hídon nemzeti spanyol lobogóval díszített gépkocsi állott meg, amelyről

15 falankszista szállott le és katonai tiszteletadással üdvözölte a francia mozgóörseget. Vezetőjük, egy fiatal alhadnagy a következőket mondotta:

— Az Aran-völgyi határállomást Franco tábornok kormányának nevében átvettük. Parancsnokunk ezer-ezer főből álló három zászlóaljat küldött a völgy meghó-

dítására. A boneigueli szorosnál nem találtunk ellenállásra, bár felszerelésünk olyan, hogy a legelszántabb ellenséggel is felvettük volna a harcot.

Miután a nemzetiek érintkezésbe léptek a francia hatóságokkal, kitérték a határon a nemzeti spanyol zászlót.

A képviselőház pénzügyi bizottsága elfogadta a milliárdos beruházási javaslatot

A pénzügyminiszter többrendbeli módosításhoz hozzájárult — A mezőgazdaság 6 és egynegyed év alatt fizeti meg hozzájárulását, a házbirtoknál 13-szorosra szállítják le a szorzószámot — A milliárdos programból fizetéseket felemelni nem lehet — mondja a pénzügyminiszter, de ha mód lesz javítják a tisztviselők sorsát

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap tárgyalta a milliárdos beruházási program és a költségvetés tárgyalását. Grecsák Richárd előadó ismertette a javaslatokat. Hangoztatta, hogy a javaslat kiméli a kisembereket, ezért szab ötvenezer pengős vagyondókivetési határt. Nagy áldozathozatal vár a nemzetre, de ezt a legnagyobb céll érdekében hozza.

Temesváry Imre azt kérte, hogy a mezőgazdaság ne öt, hanem tíz év alatt törleszthesse az egyszeri vagyondót. Czerman Antal azt kívánta, hogy a hatszázmilliós beruházási hozzájárulás két harmadát a vállalatok és egyharmadát a természetes személyek fizessék. A házvagyont értékek megállapításánál 13-szoros szorzószámot ajánl, a törlesztési időnek pedig nyolc évet. Pesthy Pál szerint a javaslat súlyos helyzetbe hozza a mezőgazdaságot. Különböző enyhítéseket indítványoz. Buchinger Manó szövegesen, hogy Budapesten textil-sztrájk van. Sokezer keresztény munkás 20—30 fillér órabérért dolgozik. Viszont a munkáltatók nem egészen árják. Intervencióra kérte a kormányt. Rámutat arra, hogy a faiparban óriási méretű munkáselbocsátások vannak. Farkas Elemér a földbirtok részére 10 évi befizetési időt kér.

Csilléry András határozati javaslatot nyújt be a hadiipar nacionalizálásáról. Knob Sándor szerint nem lehet államosítani a hadiipart. Szerinte a belpolitikai feszültség jóval kisebb volna, ha korábban terjesztik be a javaslatot. Kifogásolja, hogy a mobil vagyontokat nagy mértékben megterhelik. Molnár Imre helyesli, hogy a társulati és vállalati vagyonnal szemben nagyobb igénnyel lép fel az állam, de méltányosság szükséges a korlátozott felelősségű társaságoknál. Shvoy Kálmán azok számára kér engedélyt, akik csak a házjövendelemből élnek.

Biró Pál szerint nem helyes a közvéleményben tulzott optimizmust ébreszteni, mert a felhasználás nagyobb fele közgazdasági értelemben nem produktív célokra esik. Nem tartja célszerűnek az árak alakulásába való beavatkozást. A terv sikerének előfeltétele a politikai rend, a nyugalom és biztonság. Hunyady Ferenc javasolta, hogy gyermekeként tíz százalékkal mérsékeljék a hozzájárulást.

Rassay Károly a beruházási sorrend megállapítását kívánja. Az az érzése, hogy az egész akció túl van méretezve. Ha az atmoszférában nem áll be gyorsan változás,

akkor a nagy pénzügyi tervezet összeomlik. Minden pártnak meg kellene egyeznie abban, hogy az anarchia felé rohanásnak gátat kell vetni. A mai gazdasági dermedtséget sürgősen orvosolni kell.

A hadikölcsön-összeállítások lehetővé kell tenni, hogy a kölcsönjegyzeben hadikölcsönök 10 százalékának betűlásával résztvehesse. Az igazság megköveteli — folytatta Rassay —, hogy az egy-milliárdos vagyonszállítással és belső kölcsönrel kapcsolatban, valamint

az egyensúlyba hozott költségvetés alapján a közalkalmazottak 1931-ik évi fizetését haladéktalanul helyreállítsák.

Ma jelszó a társadalmi egyensúly helyreállítása, enélkül nem lehet helyreállítani ezt az egyensúlyt, mert az egyik legértékesebb társadalmi réteget sújtó igazságtalanság a legforradalmasítóbb tényező.

Eber Antal a befizetési határidőt tíz évben kívánja megállapítani, mert különben nem lesz verő, csak eladó. Horváth Zoltán arra figyelmeztet, hogy

a mezőgazdaság most is nehéz viszonyok között él.

Az állatok estek, sőt eladhatatlanok az állatok. A búza ára a most még ismeretlen magyar-

német szerződéstől függ.

A javaslat vitája ezzel véget ért.

A javaslatot különben minden szónok elfogadta.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter válaszolt az elhangzottakra. Kétségtelen — ugymond, — hogy a nemzetnek igen nagy erőfeszítése előtt állunk, amikor egymilliárdot részben vagyondó formájában, részben pedig kölcsön formában kívánunk előteremteni, a másik oldalban azonban kétségtelenül nagy fellendülést fog magától vonni ezeknek az összegeknek a gazdasági életbe való visszavitele. Nekem az a meggyőződés, hogy a program így végrehajtható is lesz.

Többen azt kérték, hogy a mezőgazdaság tíz évre elosztva fizethesse ezt a hozzájárulást. Ezt a programot öt év alatt kell keresztülvinni, tehát öt év alatt kell az ehhez szükséges anyagi eszközöket is előteremteni. Sőt az első időben előreláthatólag nagyobb összegekre lesz szükség, mint az egyötöd-rész. Ennek ellenére az előadó útján előterjeszték egy módosító javaslatot, amely szerint

a mezőgazdaság általában ne öt év alatt, hanem hat és egy-negyed év alatt fizesse meg a beruházási hozzájárulást.

Akik pedig a vagyonszállítást annak idején készpénzben rótták le, azok hét és fél év alatt, akik földben rótták le, azok tíz év alatt legyennek kötelesek fizetni.

A házbirtoknál viszont a szorzószámot, — amellyel a nettó jövedelmet szorozni kell — tizenegyszeresről tizenhárom-szorosra szállítjuk le.

Ezenkívül gondoskodni kívánunk a befizetések megfelelő finanszírozásának lehetővé tételéről.

Ami az utakra tett megjegyzéseket illeti, etekintben csak ismételhetem a költségvetési expozéban mondottakat, amelyek szerint ötven milliót fordítunk nagyobb utak és husz milliót bekötő utak építésére, amivel — számításba véve az autonómiák hozzájárulását is — a bekötőutak kérdését teljesen megoldjuk.

Farkas Elemér és Temesváry Imre bizottsági tag urak szövegtették bizonyos vagyontok mentesítését. Az ilyen nagy nemzeti erőfeszítés idején nem lehet egyes vagyontörzseket kivonni, mert akkor nincs megállás. De amint tapasztaltam, maguk a vagyontulajdonosai is részt akarnak venni ebben az erőfeszítésben. Elfogadom a felszólalt bizottsági tag urak azt a módosító javaslatát, hogy

a vállalat alapítókéjéből és tartalékaiából elsősorban a kimutatott veszteségek vonandók le.

— Pesthy Pál bizottsági tag úr ugyancsak az öt évi befizetési határidőt tartotta rövidnek és Farkas Elemérrel együtt olyan irányú

ESZAKI

javaslatot tett, hogy a 3. paragrafus 2. pontjában a vállalatok szót hagyjuk ki. Ezt a javaslatot elfogadom. Ezzel tulajdonképpen az összes nyugdíjalapok kivételnek a hozzájárulás alól.

— Buchinger Manó bizottsági tag úr a javaslatot nem tartja munkásérdeknek. Ez éppen ellenkezőleg áll, mert hiszen a munkáalkalmak mindenesetre szaporodni fognak. Természetes, hogy amit Magyarországon meg lehet rendezni, idehaza igyekezzünk megismertetni. Bizonyos cikkeket azonban be kell hozni, de ez aránylag csekély rész.

— A jutal a várossal nem szabad szembe állítani. Csak azt akarjuk, hogy az aránytalanságok kiküszöböltesse. Most a falu van hátrányosabb helyzetben. A javaslatban lefektetett progressziót igazságosnak tartom. Az árszínvonalat fenn akarjuk tartani, a tisztos polgári hasznot meg kell engedni.

— Ami Csilléry bizottsági tag úrnak a gazdaadósságok lebontására vonatkozó megjegyzését illeti, megfelelő óvatossággal óhajtunk ebben az irányban haladni. Igen nagy eredménynek tartom, hogy nemcsak a védett gazdákat, hanem a teherbíró gazdákat is sikerült megkímélni attól, hogy kétmillió hold zúduljon a piacra és ez tejesen lerombolja az árakat. A gazda védelmi rendelkezéseket tehát fokozatosan óvatossággal, hitel-lehetőségek megteremtésével kell megszüntetni. Azzal tisztában vagyok hogy egészséges mezőgazdasági hitel csak akkor lesz, ha már védettség nem lesz. Ami a kisipart illeti, minden lehetőséget fel fogunk használni arra, hogy a beruházási program keretében ez is megfelelő foglalkoztatáshoz jusson. Az egyes vállalatok racionalizására vonatkozó indítvány elutasítását kérem, mert ez olyan kérdés, amelyet nem lehet incidentálisan elintézni, márcsak azért sem, mert ezeknek megváltási órat kellene fizetni.

— Ami Molnár Imre bizottsági tag úrnak a korlátolt felelősségi társaságokra vonatkozó megjegyzését illeti, nagyon helyesnek tartom én is, hogy ezek úgy adózzanak, mintha magán-személyek volnának és ebben a tekintetben a részletes tárgyalásnál módosító javaslatot fogok előterjeszteni.

— Hunyadi Ferenc bizottsági tag úr felvetette azt a gondolatot, hogy a skála merev, mert a gyermek semmilyen vonatkozásban nem játszik szerepet, hogy a többgyermekes családoknak nincs kedvezményük. A részletes tárgyalás során javaslatot terjeszt elő, amelynek az a lényege, hogy ezek a kulcsok csak a 2—3 gyermekes családokra vonatkoznak. Azok, akiknek ennél több gyermekük van kedvezményben részesüljenek, azok akiknek kevesebb gyermekük van, vagy nőfelenek, többet fizessenek. Ami azt a kívánást illeti, hogy az ezermilliók köleséből és vagyonadóból a köztisztviselői társadalom fizetését állítsák vissza, ki kell jelentenem, hogy meglehetősen egyöntetűen vagyok a tisztviselői kar iránt, tudom, hogy az állami tisztviselői kar méltatlan áldozatokat hozott és lehetőleg segíteni kell rajta. És ezért a kormány már előző alkalommal a lecsökkentést fel is függesztette. De ezenkívül is igyekezzünk könnyíteni a helyzetükön.

Ebből az ezermillióból a fizetéseket felemelni nem lehet, mert ebben az esetben a programot nem lehetne megvalósítani. Természetes azonban, hogy ha majd

lesz mód rá igyekezzünk a tisztviselők sorsát is megjavítani. A bizottság ezután a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta és megkezdte a részletes vitát.

„Megtört a jég Páris és Róma között”

Páris, április 20. A sajtó behatóan foglalkozik a francia-olasz közlekedési tárgyalások méltatásával és megállapítja, hogy rendkívüli jelentősége volt annak a látogatásnak, amelyet Blondel római francia ügyvivő kedden gróf Ciano külügyminiszternél tett. Ez a látogatás a hivatalos bevezetése volt a két ország között fennálló nézeteltérések elhárítása céljából meginduló olasz-francia tárgyalásoknak.

Az Epoque így ír: Végre győzedelmeskedik a józan emberi ész: a

francia-olasz tárgyalások megindultak.

A Petit Journal szerint csak örömmel és megkönnyebbüléssel lehet tudomásul venni, hogy végre bekövetkezett a feszültség enyhülése az olasz-francia kapcsolatok terén. Remélhetőleg egész rövid időn belül sikerül majd normálissá tenni a két ország közötti diplomáciai kapcsolatokat. Legfőbb ideje, állapítja meg a lap.

A Jour vastagbetűs felírásban megállapítja, hogy Páris és Róma között megtört a jég.

A lengyelek lezárták a cseh határt

Varsó, április 20. A lengyel kormány részleges határzárt léptetett életbe Csehszlovákia felé. Lengyelország és Csehország között ezzel a súlyos lépéssel annyira élessé vált a viszony, amilyenre évek óta nem volt példa.

A határzár, a felhivatalos Gazeta Polska közlése szerint, érvénybelépett Lengyelország egész déli határán. Csehország tőtföldi határvonalának mentén. A cseh-lengyel határnak az az egészen rövid szakasza maradt nyitva, amely Lengyelország délnyugati végén Morvaországgal és annak a lengyel kisebbség által lakott vidékkel határos.

A lezárt hosszú határvonalon minden forgalom megszűnt. A csehszlovákiai lengyel konzulátusok nem adnak ki többé lengyel beutazási vizumot. Gyakorlatilag tehát a határzár azt jelenti, hogy Csehszlovákiából egyáltalán nem

lehet Lengyelországba utazni csehszlovák állampolgárnak,

kivéve a morva határszéli lengyel kisebbséget, amely az úgynevezett kis határforgalmat továbbra is akadálytalanul bonyolíthatja le.

Az ideiglenesnek jelzett intézkedést azzal a Prágában átnyújtott lengyel jegyzékkel hozzák kapcsolatba, melyben Lengyelország tiltakozott a kommunista internacionálé Csehszlovákiában székülő csoportjának a lengyel déli határvonalon kifejtett lengyel államellenes tevékenysége ellen.

Az élehangú jegyzék kijelentette, hogy

a cseh kormány semmit sem tesz az ellen az aknamunka ellen, amelyet Lengyelország nem tűrhet tovább.

Mint hogy a cseh kormány eddig nem adott megnyugtató választ, Lengyelország most a határzár eszközeihez folyamodott.

Legyel hivatalos körökben az ausztriai menekültek beözönlésével indokolják a határforgalom felfüggesztését

Varsó, április 20. (Lengyel TT.) Illetékes helyen cáfolják azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint Lengyelország és a cseh köztársaság között a határt elzárták. Mindössze a szomszédos

határforgalmat függesztették fel ideiglenesen, amely határátlépési igazolvánnyal bonyolódott le. Ez az intézkedés az ausztriai menekültek beözönlésével kapcsolatosan történt.

Ungvár és Munkács, mint a kommunista centrum és a lengyelelles cseh propaganda fészke

A lengyel-cseh viszony elsősorban a csehszlovákiai lengyel kisebbség helyzete miatt súlyosbodott, amelynek iskolát nemrégiben a csehszlovák kormány lezárta, a lengyel egyesületek működését felfüggesztette és az ott megjelenő lengyel kisebbségi lapokat a legutóbbi időben számos alkalommal elkoboztatta.

A kisebbségi sérelmek mellett a cseh-szovjet orosz katonai szerződés az, amely a lengyel közvéleményben Csehország iránt a gyűlöletig fokozódó ellenszenvet váltott ki. Lengyelországban mindenki tudja, hogy főleg a régi Galicia területén a kommunista mozgalmat Csehszlovákia területéről irányítják, a moszkvai Komintern a cseh kormány tudtával és jóváhagyásával a Felvidéken, főleg a Ruzsinszkóban lengyelelles propagandairodákat állított fel, ezeknek ügynökei nagyrészt Szovjet-Oroszországgal kieserült lengyel kommunisták voltak, akiket később Csehszlovákiába szöktettek át. Az ügynökök cseh útlevelel jelentek meg Lengyelország területén és ott a csehszlovák hatóságok burkolt támogatásával tovább folytatták lengyelelles tevékenységüket.

A kommunista centrum két főfészke Ungvár és Munkács volt,

amely főleg a lengyelországi újránok fellázítását tűzte ki céljává. A csehszlovák kormány e magatartása készítette a lengyel diplomáciát arra, hogy még a húsvéti ünnepek előtt erőshangú jegyzékben tiltakozzék Prágában a Lengyelországban folytatott kommunista propaganda és a csehszlovákiai lengyel kisebbség ellen. A jegyzék akkor nyíltan megmondta, hogy a lengyel kormány erősebb intézkedéseket lesz kénytelen foganatosítani, ha Lengyelország diplomáciai lépésének nem volna komoly eredménye.

Egy vezető francia lap Magyarországról külön mellékletet adott ki

Páris, április 20. (MTI.) A Le Figaro Magyarországnak szentelt mellékletében Jacques de Lacretterre, a francia akadémia tagja »Magyarország látománya« címen lelkes magyarbarát szellemű áthatott cikket írt. Magyarországon — írja — az élet minden megnyilvánulásán átvonul a nemzeti érzés. Mint villanyáram fut át ez az érzés az ország egyik végétől a másikig, avagy talán inkább hegedűvonó érintéséhez hasonlóan rezgetteti meg a dolgokat. Csodálatos, hogy ez a nemzeti sajtóságaihoz annyira ragaszkodó faj megnyírt megérti az idegent. A budapesti értelmiség körében a jelenkor kérdéseinek elfogulatlan megértésével, eredeti emberismerettel, széleskörű műértéssel s lépten-nyomon esiszórt műveltséggel szemmel és azzal a jó értelemben vett nemzetköziséggel találkozom, amely — sajnos — egyre jobban kezd kivészni Európában.

A Le Figaro mellékletében gróf Teleki Pál »Európa és Magyarország« címen írt színes és érdekes elmefuttatást. Ugyanebben a számban Bornemisza Géza iparügyi miniszter »A francia-magyar kereskedelmi kapcsolatokkal« foglalkozik és megelégedéssel állapítja meg, hogy a még érvényben levő megszorítások mellett is a két ország áruszerése kielégítő módon kifejlődött.

Marschall Ferenc földművelésügyi miniszter a két ország mezőgazdasági kapcsolatairól írt cikket. Franciaországot és Magyarországot — írja — a föld azonos szeretete hozza közel egymáshoz. A két ország mezőgazdasági kapcsolatai az utóbbi években — a bennünket elválasztó földrajzi távolság ellenére is — kielégítően alakultak ki. Meggyőződésem, hogy a magyar-francia gazdasági kapcsolatokat a jövőben még jobban ki lehet fejleszteni.

Hankiss János debreceni egyetemi tanár ugyanebben a számban rövid, tömör összefoglaló képet nyújt a magyar irodalomról »A magyar irodalom felfedezése« cím alatt. Röviden érinti a legutóbbi idők irodalmát és az elszakított területek íróit is és megállapítja, hogy a magyar irodalmi termés páratlanul gazdag harmóniában egyesíti a múltat és jövőt, kelet és nyugat, a paraszt és az értelmi osztály ellentétét. A francia szellem különösen alkalmas arra, hogy megértse és élvezze ezt a harmóniát és ezt a gazdagságot.

Anglia Amerikából rendel repülőgépeket

London, április 20. Hat angol szakértőből álló hivatalos küldöttség New-Yorkba utazott, hogy az angol légügyi miniszterium megbízásából az Egyesült Államoknál és Kanadánál annak lehetősége iránt érdeklődjék, hogy Anglia mennyiben számíthat a hadirepülőgépek rendelésénél az amerikai és kanadai gyárakra.

A LEGNAGYOBB MAGYAR FILM!

Jókai Mór legszebb regénye:

FEKETE GYÉMÁNTOK

Jávor Pál — Szelezky Zita — Törzs — Csontos — Rózahegyi — Mály Gerő a főszer.

Bemutató ma!

Vígyszínház

Kalapot

jót divatosat nagy választékban

Werneről

Előkelő angol politikusok Budapesten

Henderson esütörtökön érkezik repülőgépen.

Budapest, április 20. Mint ismeretes, nagypénteken este a fővárosba érkezett a brit konzervatív párt négy előkelő tagja. Az angol politikusok Magyarországnak a legutóbbi időben beállott új viszonyait jötték tanulmányozni. Hátországát tartották a cseh határon. Találkoztak a magyar vezető politikusokkal. Az angol vendégek e hét végéig maradnak Magyarországon.

Csütörtökön délután Londonból

repülőgépen Budapestre érkezik az angol politikai élet egyik közismert kiválósága, ifj. Arthur Henderson képviselő, aki a legutóbbi angol külügyi vita alkalmával az alsóházban felvetette a dunai konferencia sürgősségét az európai béke fenntartása szempontjából. Ugyancsak Budapestre érkezik esütörtökön reggel Prágából Viktor Czalet, az angol alsóház konzervatív pártjának egyik jeles tagja.

Egy pengő miatt agyonszurta anyját

Szeged közelében az egyik tanján Kovács G. Gáspár 26 éves leány szerdára virradóra a kocsiban mulatott és ittasan tért haza. Arra kérte anyját, adjon még egy pengőt, mert tovább akar inni. Az asszony kérlelte a fiát, hogy maradjon otthon. Szóváltás keletke-

zett köztük, amelynek hevében a legény konyhakéssel hátulról anyjába szurt. Az asszony meghalt. A fiu visszament a kocsimába és ott tovább ivott. A csendőrség letartóztatta. Azzal védekezik, hogy teljesen részeg volt és nem emlékszik semmire.

Politikai gyilkosságokra készült a Vasgárda

Codreanu fogságban marad.

Bukarest, április 20. Codreanu, akit hat hónapi fogságra ítélték, nem került szabadlábra, mint az első jelentések szoltak, hanem az ítélet kihirdetése után azonnal megkezdte fogságbüntetését.

Bukarest, április 20. A keddi nap folyamán az ország minden részéből Bukarestbe szállították a betiltott Vasgárda egész irattárát, amelyet a négy napja tartó országos házkutatások során foglaltak le. Az anyag több vagonrakományból áll és részletes áttanulmányozása napokig is eltarthat. A katonai ügyészségen kívül a polgári ügyészség több tagját is bevonták az anyag felülvizsgálásának munkájába, noha az ostromállapotról szóló rendelkezések értelmében rendtörvényes ügyekben csak a katonai hatóságok illetékesek.

Néhány lefoglalt iratot már kedden este a sajtó rendelkezésére bocsátottak, hogy bebizonyítsák a Vasgárda államellenes tevékenységét és megmutassák a közvéleménynek, miért volt szükség erre az újabb erélyes fellépésre a Vasgárda földalatti szervezkedésével szemben. A szerda reggeli lapok fényképmásolatban közölnek több ilyen lefoglalt iratot, közöttük Zelea Codreanu néhány levelét is, amelyeket a Vasgárda vezető tagjaihoz intéztek.

Lefoglaltak például egy levelet, amelyet Zelea Codreanu közvetlenül Duca volt miniszterelnök meggyilkolása előtt írt Belimace vasgárdista diákhoz, Duca egyik gyilkosához.

Codreanu levele többek közt azt mondja, hogy az ügy érdekében nagy áldozatokra van

szükség. Nem számítanak a halottak, hanem csak egy számit: a végső győzelem.

Ennek a végső győzelemnek a kivívása legalább kétszáz embernek az életébe fog kerülni. A lapok szerint kétségtelen, hogy Belimace ennek a levélnek a hatása alatt vett részt a Duca ellen intézett gyilkos merényletben.

Bukarest, április 20. (Inf.) A román fővárosban a szerdára virradó éjszaka nagyszabású razziaát tartottak. A rendőrség és esendőrség egész városnegyedeket lezárt és mindenkit igazolásra szólított fel.

A razzia során több mint 1500 gyanús egyént állítottak elő, akiknél nem volt megfelelő igazoló okmány. A lapok szerint a razzianak kizárólag bűnügyi jellege volt s nem állott összefüggésben a Vasgárda ellen indított akcióval.

— A nyugatskóciai Craikban az egyik bánya drótkötélpályája elszakadt és a szállítókoszi lezuhant. Négy bányász meghalt, 22 pedig súlyosan megsebesült.

Hungária filmszínház

MA másodszor a

Hindu siremlék

a hatalmas filmek leghatalmasabbja!

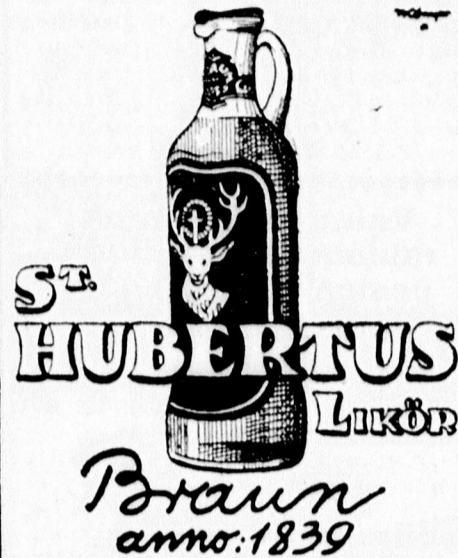
Előadások: fél 5, 7 és 9.30 órákor.

Titkos rádió felhívása Sztalin ellen

Varsó, április 20. A lengyel lapok jelentése szerint április 16-án titkos szorjvet adóállomás arra szólította fel a vöröshadsereg katonáit, hogy a május 1-i ünnepek alkalmából vonuljanak az utcára és tüntessenek Sztalin és Jersov ellen. A felhívás mindenkinek szolt, aki Sztalin ellen foglal állást, akit börtön fenyeget és akiben még él a nemzet szelleme.

Véres harcok a japán-kinai fronton

Tokiói jelentés szerint a santung-i harctéren elkecseregett küzdelem folyt. Több japán különítmény erős tüzéségi előkészítés után behatolt a város nyugati és északi kapuin. A kínaiak kétségbeesett szúrnyrohammal igyekeztek visszaszorítani a japánokat, mielőtt azok további megerősítéseket kapnának. Az utcákon patakokban folyik a vér. A város sorsa az alkonyat lezárltával még bizonytalan volt. Az előrenyomuló japán csapatok a tiencsin—pukau vasútvonal mentén Hangesuanhoz érkeztek, ahol a tiencsin—pukau

Kapható Kontsek Géza Kereskedelmi Rt.-nál és minden szakmabeli üzletben.

vasútvonal metszi a Nagy csatornát. A kínaiak többezerfőnyi megerősítést küldtek Hangesuanhoz, amelynek birtokáért elkecseregett harcok folynak.

150 vendég lesz Albrecht főherceg esküvőjén

Arany evőeszközök a nászszakomán.

Az utóbbi évtizedek egyik legregegyesebb esküvője május 9-én lesz Pannonthalmán, ahol Albrecht királyi herceg öfensége vezeti ot-tárhoz Boeskey Katalint, a cserepestanyai iskola volt tanítónőjét. Pannonthalmán hetek óta tárgyalják már az esküvő előkészületeit, mindent a legrészletesebben kidolgoztak. A királyi herceg jószágigazgatója utazott le Pannonthalmára, hogy megbeszélje a fejedelmi esküvő pontos dátumát és az ezt követő fogadást.

Az esküvő vendégserege május 9-én a délelőtti órákban indul el Budapestről, hogy idejében ott legyenek a 12 órákor kezdődő esküvői szertartáson. Az egyházi esküvőt megelőző polgári házasságot, értesülésünk szerint, Budapesten az I. kerületi anyakönyvezetőség köti meg a királyi hercegi pár.

A pannonthalmi nászünnepeken Boeskey Katalint és Albrecht kir. herceget egyháziilag Kelemen Kriszoston pannonthalmi főpáti esketi össze. Az esküvői szertartás alatt Sugár Viktor m. kir. kormányfőtanácsos, karnagy vezetésével a budayári koronázó főtemplom kórusa énekel.

A jószágkormányzó bejelentése szerint mintegy százötven vendéget hív meg a királyi herceg. A külföldi uralkodóházak tagjai közül senki sem utazik le Pannonthalmára. A Magyarországon tartózkodó külföldi követek közül eddig az amerikai és az olasz követ megjelenésére számítanak.

Az esküvői szertartás délután 1 órákor ér véget és utána a meghí-

vott vendégek a pannonthalmi főapátság vendéglakosztályába vonulnak, ahol személyesen gratulálhatnak a főhercegi párnak. Eleinte úgy tervezték, hogy az esküvői ebéd az apátság refektóriumban lesz, de később ettől a tervtől el kellett állni, mert nem tudták volna a vendégsereget kényelmesen elhelyezni. A kormány minden egyes tagja meghívót kap Albrecht királyi herceg esküvőjére, amelynek egyik tanúja Hóman Bálint kultuszminiszter lesz. A Boeskey-esalád részéről megjelent a menyasszony nővére és bátyja. A királyi herceg baráti társaságából mintegy harmincan kapnak meghívót az esküvőre. Ugyancsak meghívót kapnak a nagy világlapok budapesti tudósítói, valamint a magyar sajtó néhány reprezentáns képviselője is.

A pompás esküvőt követő lakodalmi ebéd menüjét a főhercegi szakács állítja össze. Az érdekessége az, hogy csak hideg ételek kerülnek az asztalra. A vendégek arany evőeszközökkel fogyasztják el a lukullusi lakomát. Asztalra kerülnek a főhercegi pince legrégibb évszámú borkínesei, pezsgőkülönlegességek és az elmaradhatatlan barackpálinka. Az arisztokraták közül sem kap mindenki meghívót, csupán azok, akik Albrecht főherceggel baráti viszonyban vannak. Egy polgári vendége bizonyosan lesz Albrecht főherceg esküvőjének. Meghívót kap majd Debreceni Jenő nyug. igazgató, a cserepesti birtok vezetője, aki öt évvel ezelőtt bemutatta Boeskey Katalint a népszerű főhercegnek.

10 centiméteres hó, 17 fokos hideg Bajorországban

Berlin, április 20. (Német TI.) Bajorországban az elmúlt éjjel hatalmas hóvihár tombolt. Münchenben és környékén több mint 10 cm. magasan állott a hó. Az Alpoknak csak a nyugati oldalán havazik, míg a keleti oldalán gyönyörű tavasz virul. A hőmérséklet egyes helyeken minusz 17 fokig szállt alá.

Az Apollóban

MA ELŐSZÖR

CLAUDETTE COLBERT világsikerű vígjátéka:

Párisban szerettem beléd

Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor!

HIRADÓ!

— Idegesség, fejfájás, szédülés, álmatlanság, reggeli rosszullét, levertség hágyadság, sok esetben hamarosan megszűnnek, ha bélműködésünket felkeléskor éhgyomorra egy pohár természetes Ferenz József keserűvízzel elrendezzük. Kérdezzé meg orvosát.

Valutagangszterek rablótámadása Budapestén a nyílt uccán

Horváth János budapesti szigorló közigazgató kávéházban megismerkedett egy fiatalemberrel, akinek elpanaszolta, hogy nővéreinek gráci szanatóriumi gyógykezeléséhez 2000 schillingre lenne szüksége, de sehogy se tudja a külföldi valutát megszerezni. A fiatalember kijelentette, hogy ennél mi sem könnyebb a találgatást adott a fiatalembernek a Dohány utcában, ahol két barátja megszerzi a pénzt. Horváth gyanúlanul, 1400 pengővel tárcájában elment a találkahelyre, ott már várta a három férfi. Horváth átadta az 1400 pengőt, mire az egyik férfi tárcájához nyúlt, mintha át akarná nyújtani a 2000 schillinget. A következő pillanatban azonban mellbelökte Horváth Jánost és mindhárman futni kezdtek. Horváth üldözőbe vette egyiküket s el is fogta. A rendőrség azonban tagad az elfogott férfi és azt állítja, hogy ő gyanúlanul sétált az uccán és semmi köze a pénzügyhöz. A bonyolult bűnyűben a rendőrség folytatja a kihallgatásokat.

„Görög tüzzel is lehet házat gyujtani“

Pannonhalma egyházfjedelme, Kelemen Krizosztom bencés főapát rendkívül érdekes és szép cikket írt „A nemzeti örököseink alapja“ címen. Ebből vesszük szó szerint a következőket:

A hűség erény, de okosság nélkül nincs erény. Nyolcvan millió nép szervezhető faji alapon, de mi magyarok ezt a fényűzést nem engedhetjük meg magunknak anélkül, hogy az aiosopusi mese „rana rupta“-jának szánalmas sorára ne jutnánk. Végre is az embert emberré nem a csont, hús és vér, hanem a lélek teszi. Aki máséért gondolkozik, annak a magyar multat meg kell tagadnia: az Anjoukat, a Zrinyieket, a Frangepánokat, a Báthoryakat, Petőfit, Prohászkat ki kell törölnie a nemzet történetéből. De ki kell törölnie Rákóczi vitéz Jávorkáit, hűséges tótjait, ruténjeit is. És ki kell törölnünk Damjanich-esal élükön a szabadságharc annyit halhatatlan hőseit, kiket bátor lelkük, hősi vérértességük magyarrá avatott. Vigyázzunk a jelszavakal: görög tüzzel is lehet házat gyujtani!

A nemzeti örököseink alapjaul tehát a nemzeti összetartozás tudatát, érzését és élő, ha szükséges — áldozatos gyakorlatát kell tekintenünk.

Nemeslelkű adomány a szegénysége miatt öngyilkosságot kísérő Szabó Gábor részére

Tegnap számunkban beszámoltunk Szabó Gábor téglacéto tragikus öngyilkossági kísérletéről, aki a Kossuth-szobor előtt megmérgezte magát, mert nem tudta szegénysége miatt szüleit eltartani és menyasszonyát feleségül venni.

A tegnapi napon nemeslelkű adomány-felajánlás érkezett Szabó Gábor részére szerkesztőségünkbe. Molnár Márton Csapó u. 48. szám alatti fűszerkereskedő

küldötte a következő sorokat lapunknak:

»Mai nb. lapjukban olvastam Szabó Gábor öngyilkossági kísérletét, amit szegénysége miatt követett el, mert kevés fizetéséből nem tudta öreg szüleit eltartani. Kérném, sziveskedjenek értesíteni, hogy részére minden hónapban élelmiszerben öt pengő értékű árut fogok adni, hogy ezzel is segítsen súlyos és gondterhes napjait. Molnár Márton fűszerkereskedő.

A szép, nemes példát örömmel köszöntjük és ismételt felhívjuk azokat, akik főleg munka nyújtásával segíteni tudnának Szabó Gá-

bor helyzetén, forduljanak jószi-vükkel a 23 éves, existenciátlan, nehéz helyzete miatt öngyilkosságra sodródott Szabó Gábor felé. A derek, jóra való és önhibáján kívül nehéz helyzetbe került fiatalember érdekében egyébként dr. Csige Sándor rendőrkapitány, aki az öngyilkossági kísérlet után eszméletre tért Szabó Gábort kihallgatta, szintén lépéseket tett. Ezúton felkérjük azokat, akik valamilyen munkát tudnának Szabó Gábor számára, hogy vagy dr. Csige Sándor rendőrkapitány úr, vagy szerkesztőségünk útján tudassák azt a felépülőben levő Szabó Gáborral.

Erdélyben pengőhamisítókat fogtak el

A szatmárnémeti rendőrség letartotta Timár József és Timár Józsefné, valamint Boros Mária nagyváradi lakosokat, mert hamis magyar pengőket találtak náluk. Bevallották hogy régebbi idő óta foglalkoznak hamisítói

pénz forgalombahozásával, amelyet főleg Nagyváradon, Kolozsvárott, Temesváron és Nagykárolyban helyeztek el. Amikor megmozdították őket negyven darab hamis képengőt találtak náluk.

Három újabb röpcédula-terjesztőt vett őrizetbe a budapesti rendőrség

A fővárosi rendőrség a röpcédulák terjesztőinek nyomozása közben tegnap újabb három letartóztatást fogantatott, mellyel már százon felül emelkedett a röpcédulaügyekben előállítottak száma.

Néhány nappal ezelőtt egyes helyeken kis fehér alapszínű röpcédulákat osztogattak és ragasztották házak falára. Aláírása „II. végrehajtó bizottság“ volt.

A főkapitányság politikai osztálya megállapította, hogy Derdák Dénes nyomdájában állították elő a röpcédulákat és most már pillanatok múlva megtudták, hogy ki rendelte és terjesztette a röpcédulákat. Nemsokára a főkapitányságon voltak hárman: Alsó Miklós,

a Honszeretet Gazdasági Szövetkezet irodavezetője, aki a rendőrség szerint a röpcédulákat rendelte és Somod Béla műszerész, valamint Kindornai András, akik a röpcédulákat terjesztették.

A főkapitányság politikai osztálya mindhármukat kihallgatták. Határozottan tagadták mindhármán, hogy ők állították volna elő és terjesztették volna a röpcédulákat.

A rendőrség vallomásuk ellenére az állam és társadalmi rend felforgatására irányuló bűncselekmény miatt mindhármukat letartóztatta és átadta az ügyészségnek. Társaikat keresik.

Többet ér egy gyermek a főnyereménynél

Postai álliszt, levélkézbesítő. Nehéz terhes szolgálata van. Emeletről fel, emeletről le, majd meg biciklin kell száguldani és ez így megy napról napra, még ünnepe sincsen, mint ahogy ezt a „Debreczen“-nek egy olvasója nemrég megírta. Lelkiismeretes pontossággal, mélyen áthatott kötelességérzettel végzi kötelességét Dombi Sámuel.

Egyébként is érdekes ember. Nazarénus szülőktől származott. Nazarénus vallásban nem keresztelik meg az újszülöttet kisded korában, hanem mikor felnő. Őt sem keresztelték meg. Korán elkerült a szülei háztól, később sem volt alkalma a nazarénusi bemelegítési szertartásban részesülni. Hivatali állásából kifolyólag Debreczenbe jött lakni és bizony elérte életének 30-ik évét még mindig keresztetlen volt. Itt Debreczenben mély hatást gyakorolt rá a református vallás, elhatározta odatérni. Jelentkezett és a szükséges előismeretek megszerzése után Uray Sándor lelkes megkeresztelte.

Már régen megnősült. Házassága első évében kislány született, azonban nagy fájdalomra meghalt három és fél éves korában. Várták, hogy majd születik másik, mert nagyon óhajtották a gyermeket. Évek jöttek és mentek el, hiába reménykedtek. És most kilenc évi várakozás után kislányuk született. Leírhatatlan örömmel üdvözlölte Dombi Sámuel ismerőseit, hogy milyen nagy áldásban részesítette őket a Mindenható. Ha az Oszlálysorsjáték főnyereményét trefeli el, akkor sem örült volna jobban, mint

most, mondotta.

Dombi Sámuel egyszerű, robotoló ember, a legfőbb jónak, ami neki adatik, a gyermekáldást tekinti. Tanulhatnának tőle azok, akiknek az a jelszavuk: Nincs szükség gyermekre.

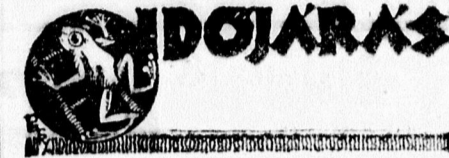
K. Gy.

Hogy lehet jelentkezni a gazdasági átképző tanfolyamra

Felhívás a Turul Szövetség állás-talan diplomásaihoz.

A Turul Szövetség dr. Kulesár István miniszteri tanácsos rendeletével kapcsolatosan az alábbi felhívást bocsátotta ki állástalan dominus tagjaihoz. A rendeletben részletesen ismerteti nagyarányú gazdasági átképző tanfolyamok jelentősége kettős: egyrészt nemzeti szempontból feltétlen megbízható és szakképzett ipari és kereskedelmi rétegeket képeznek ki, másrészt a résztvevők olyan önálló életpályákra bízósíthatják jövőjüket, ahol nem koldusfellekért kell bérbeadni tehetségüket. A tanfolyamra jelentkezés módja a következő: 1. Amennyiben az értelmi munkanélküliség hivatalos összeállításában még nem szerepel az illető bajtárs, postán igényelje a szükséges személyi lapot az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyének Kormánybiztoságától (Bp. Klotild u. 10. sz.) Ezt pontosan kiállítva, hitelesítessék a községi, vagy városi előjárósággal. Csoportosan is lehet személyi lapot igényelni a nevük feltüntetésével, a kerületi vezérőség útján. — 2. A személyi lapok alapján kartotékot állít a hivatal a jelentkezőkről. Ez-

után adják be a kormánybiztosághoz a kérvényeket a bajtársak a rendeletben foglalt kívánalmaknak megfelelően. A kérvények másolatát április 25-ig a bajtársak adják be a kerületi vezérőséghez, mert felvételük érdekében a szövetség minden lehető meg fog tenni. A rendelet részletes szövege és bővebb felvilágosítás kapható Dunga Sámuel kerületi alvezérnél, minden délután 5—6 óra között a Turul Várban (Rothermere uca 1).

Hazánkban Sátoraljaujhelyen 7. — Debreczenben és Kékestetőn 5. Szegeden 3. Békéscsabán 2 milliméter csapadékot mértek. A nyugati megyékben nem volt eső. Kékestetőn má is havazott, a hórteleg vastagsága 14 centiméterrel növekedett és a hőmérséklet az esti órákban ott mínusz 3 C fok volt.

Prognózis: Északi, északkeleti szél, változó felhőzet, helyenként (főleg az ország keleti felén) eső, havaseső, a hegyeken hó, éjjel főleg a nyugati megyékben fagy. A nappali hőmérséklet alig változik.

Tél a tavaszban

Némely helyen egész nap havazott

Keddről szerdára virradó éjjel 2 óra körül áprilisban szokatlan idő zudult Debreczenre és a Tiszántulra. Az egész éjjel tartó esőt hó váltotta fel, majd sűrű záporban keverve esett. Egyszerre igen hideg lett. A kellemetlen időjárás egész nap tartott, csak az esti órákban állt el, amikor egy kissé enyhült a hideg.

Ismét előkerültek a télkabátok, hócipők és a járókelők fázosan siettek dolguk után. A félig levélbe borult fák fázosan dideregtek a havas esőben, a fa derekán ürlött végig a hólé, amely aztán nagy töésében a fa tövében megállapodott. A kiszikkadt földnek nagyon használt a dús esőáldás, csak most már napsugár kellene.

De nemcsak Debreczenben, hanem az egész Tiszántulon ilyen szeszélyes időjárás volt. Szemtanuk állítása szerint Mátészalka és Nyíregyháza között a keddi napon egész nap havazott. Itt már komoly hó volt eső nélkül, amely nem olvadt el azonnal, hanem egészen két centiméterre nőtt meg. De estére itt is vagy a föld szívta be, vagy pedig elolvadt.

A korai növényeknek mindenestre nem használt a hideg eső és hó, de ha hamarosan kisüt a nap, nagyobb veszély nem várható.

Szinnyei-Merse képviselő autóbalesete

Szinnyei-Merse Jenő, a NEP alnőke ma részt akart venni a veszprémi NEP nagyválasztmányi ülésén. Erre az útra gépkocsin ment. Martonvásár közelében a gépkocsi egy kerékpárost akart kikerülni, de megbillent és súlyosan megrongálódott. A képviselőnek semmi baja sem történt és a gépkocsivezető is csak könnyebb sebesülést szenvedett. Szinnyei-Merse Jenő a baleset után visszatért a fővárosba.

Faulhaber müncheni biboros érsek a pápánál

Vatikánváros, április 20. A pápa szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta Faulhaber bíborost, müncheni érseket.

Az építőipari sztrájkról nyilatkoznak az építőmesterek és a munkások

Az építőipari sztrájk ügyében az építőmesterek szakosztálya a következő nyilatkozatot, illetve felhívást tette közzé:

Felhívás az építő munkássághoz

A debreceni építőmesterek szakosztálya a hírlapokban megjelent különféle közleményekre tekintettel szükségesnek látja a következő közlését: Az építőmesterek minden körülmények között fenntartják azon határozatukat, hogy semmiféle pártnak nem fogadják el a közvetítését a munkásság kívánásainak tolmácsolására, mert az az álláspontjuk, hogy a munkahelyet egyetlen pártnak sincs joga kisajátítani. A munkahely nem lehet pártpolitika tere!

Sajnálják az építőmesterek, hogy a dolgozni akarók az egyik párt terrorja folytán hetek óta keserű nélkül kénytelenek elvesztegetni a drága munkaidőt és ezáltal éheztenni családjukat is, — ezért ezuttal ismételt felhívják a dolgozni akaró munkásokat, hogy a munkát vegyék fel. Az építőmesterek, miként a múltban, ezután is mindenkor 12 százalékgig menőleg felül is díjazták érdem szerint munkáikat az érvényben levő, miniszteriileg megállapított munkabéren felül. Fenntartják ezen első perctől hangoztatott álláspontjukat az év végéig, mert a nemzet érdeke ellen valónak itélik, hogy egyetlen munkakéz is megálljon akkor, mikor a munkára mód és alkalom van.

Nem hihető, hogy a munkásság többsége nemzetellenesen gondolkodna és a hatóság sem hajlandó már sokáig tűrni, hogy a dolgozni akaró munkások pártpolitikai érdekből a munkától elkényszerítessenek, mert bérharc itt nincs és nem is lehet, mert a munkabérek mindenkor a miniszter állapítja meg.

Debrecen és Vidéke
Ipartestülete
Építőmesterei Szakosztálya.

A munkásság álláspontja — a MEMOSZ nyilatkozata

A helybeli építőmesterek tegnap lapunkhoz eljuttatták keddi tárnékosztásuk anyagát. Közreadtuk azt. A mai napon a MEMOSZ vezetősége nyilatkozik, melyet a tárgyilagosság kedvéért ismertetünk a nyilvánossággal.

A MEMOSZ helyi csoportja furesának találja azt a körülményt, hogy az építőmester urak, ahelyett, hogy a náluknál sokkal nehezebb helyzetben lévő ács- és kőművesmesterektől példát vennének — s a munkásság kívánásait teljesítenék és annak kifizetésére az iparhatóság előtt írásos garanciát vállalnának —, még mindig a bünbakkeresésnél tartanak.

Az építőmunkásság különösnek találja, hogy az építés urak nem kívánják szerződéses állapotot létesíteni. A munkásság lealázását és aláértékelését jelenti az a megállapítás, hogy a legkisebb béren felül a vállalkozó urak jutalmat, hajlandók juttatni alkalmazottaiknak. Az építőmunkásság sohasem kért alamizsnát, csupán munkájának tisztességes ellenértékét kívánta biztosítani. „Jutalmat” csak kitüntetteknek szoktak nyújtani, az építőmunkásság ellenben erre a megkülönböztetésre nem óhajt számot tartani.

Az iparhatóság előtt írásban van lefektetve, hogy az építés

urak a februárban felajánlott 12 százalékot a sztrájk kitörésének napján visszavonták és annak újabb felajánlását írásban ezideig még nem eszközölték. Miután pedig az iparhatóság jegyzőkönyveit nem az építőmunkások, hanem esküt tett városi tisztviselő vezetői, így tehát, aki kételkedik, leghelyesebb, ha úgy győződik

**TISZTA
GYAPJU
SZÖVETEK
KOZVETLEN
A GYÁRTÓL
TRUNKHAHN
POSZTÓGYÁR
IV. PROHÁSZKA u. 8.
VI. TERÉZ KRT 8
GYÁR: BUDAPEST, XI. LENKE-UT. 17.**

meg az igazmondásról, hogy megtekintí a hivatalos jegyzőkönyvet. Egyébként is, ha a vállalkozó urak komolyan be akarják tartani a szóban felajánlott munkabérek, akkor érthető, hogy miért nem foglalják azt semleges testület, a városi iparhatóság előtt írásba. Hiszen az aláírás ténye ez esetben is csak erkölcsileg kötelező.

A létraállványon dolgozó munkások életveszélyes munkájukra magasabb órabért kívánnak. A munkásság nem szívesen dolgozik létraállványokon. A vállalkozó urak elismerik az életveszélyt, amidőn megállapítják, hogy a létraállványon kevesebbet termel a munkás. Ennek a kérdésnek megoldása igen egyszerű. A vállalkozó urak állítsanak fel főállványokat és akkor állításuk szerint a munkásság többet fog termelni s a munkás nem lesz kitéve életveszélynek. Addig azonban, amíg életveszélyes munkákat kívánnak létraállványról a munkásoktól, el kell ismerni a magasabb órabérhez való jogosultságot is.

Az építőmunkásság egységesen tiltakozik az ellen, hogy kenyérharcában bármely oldalról is politikát magyarázzanak bele. Az építőmunkásság bármely oldalról önmagának támogatását is elfogadja. Aki tehát segíteni akar az építőmunkások nagyobb darab kenyérének kiharcolására, az kifejezést is adhat ennek. Nem fogjuk kérdezni politikai hovatartozandóságát, mint ahogy egyetlen sztrájkoló munkástól sem firtatjuk azt, hogy milyen világnézettel, vagy politikai pártot követ.

Egyébként a munkaadók is tisztában vannak azzal, hogy a

Áprilisi idők

Gyermek esőgallér P 1-80-tól
Viharkabát P 8-80
Női esőkabát P 13-50
Férfi esőkabát P 15-
Női ballonkabát P 35-
Férfi ballonkabát P 38-
Női divaternyő P 4-60
Női mintásernyő P 6-30
Férfi ernyő P 5-
Egy v.-álló gráci
Ioden kaiap P 11-50
Férfi sárcipő P 8-90

Benyáts ÁRUHÁZ

MEMOSZ az építőmunkásság országos gazdasági érdekképviselete és aki mindezek ellenére politikumot visz ebbe a kenyérválságba, annak jóhiszeműségéhez bizony kétség is férhet.

A munkásság bármelyik pillanatban kész a becsület és egyetlen feltételkel megkötött meg egyezésre. Ehhez azonban az szükséges, hogy a sokesztendő szenvedés, nélkülözés és koplalás után legalább emberszámba igyekezzenek venni a dolgozó, a termelő munkást.

A MEMOSZ csoportvezetősége.

Súlyos vád a komádii vagyonos hentes ellen

A komádii husmérgezés szenzációs részletei. — A hentesanuló szerint 180 kilós döglődő disznóból készült a hurka és kolbasz. — Emlékezés-kiesést állapítanak meg a mérgeztetteknek.

Beszámoltunk már arról a példátlan arányú husmérgezésről, mely Komádi községben és a közelében elterülő községekben szedte áldozatait. Zsögöd Jenő, a debreceni vizsgálóbírósg vezetője tegnap a késő esti órákig kihallgatásokat tartott és kihallgatta a berettyóújfalui kórházban fekvő betegeket is, akik elmondották, hogy néhány órával a komádi hentesől vásárolt kolbasz és hurka elfogyasztása után olyan rosszul lettek, hogy eszméletüket is elvesztették.

A kihallgatáson tapasztalni lehetett, hogy a betegeknek emlékezés-kiesés van és zavaros válaszokat adnak.

Az ápoló orvosok szerint tartani lehet attól, hogy a súlyos husmérgezés után visszamaradt valami zavar az emlékezés körül és így egész életükben viselik következményeit a betegek a husmérgezésnek.

A vizsgálóbíró csak a betegeket kérdezte ki eddig, akik egybehangzóan mondták el a tüneteket, melyek a vásárolt hentesáru elfogyasztása után léptek fel.

Mindannyian azt mondják, hogy attól lettek betegek, amit Hísz hentesől vásároltak, aki vagyonos ember. A vizsgálóbíró még nem kérdezte ki a hentesmestert, akinek házában kutatást a csendőrök tartottak és őt magát is többször kikérdezték már. Ertesülésünk szerint a hentes még mindig azt állítja, hogy

nem tudott arról, hogy a hús, melyet feldolgoztak, fertőző lett volna, azt nem tudta a sze-

mélyzete sem, hiszen, ha tudta volna, akkor nem evett volna a saját segédje sem, aki husmérgezésben súlyosan megbetegedett attól a tepertőtől, melyet a műhelyben evett.

Ugy tudták, hogy kifogástalan az áru és azért is vitték ki a hetipiacra eladni az összegyűlt vásárosoknak.

A hentes tanulója a nyomozás során igen érdekes vallomást tett, elmondta, hogy gazdája két sertést vásárolt az egyik közeli uradalomból. Az egyik sertést hamarabb ölték le és annak húsát, zsírtát kimérték, semmi panasz nem volt. A másik sertés, mint a tanuló, Kaszonyi János mondotta, már nem volt egészséges, mert amikor levágásra került került, már nem is mozgott, éppen csak, hogy még meleg volt, de a szűrés után a vér már nem jött ki a disznóból és amikor felbontották, látták, hogy a tüdeje, mája tele van aludt véresomókkal. A hentesanuló szerint

a 180 kilós sertés döglőfelben volt, amikor leszűrték.

A sertést a gazdája utasítására dolgozták fel és sok hurkát, kolbaszt és tepertőt csináltak. Ennek a sertésnek a hurkája és kolbaszai kerültek eladásra a nagypéntek előtti napon a komádi vásárrban.

A csendőrség a hentesmester házában lefoglalt 80 kiló zsírt is, mely egy hordóban volt félretelve, az a gyanú, hogy a zsír a 180 kilós sertésből való és azért tették félre, mert a gazda maga is gyanúsak találta és később akarta vala-

milyen módon értékesíteni.

Abban az esetben, ha a vád igazolódik a hentesmester ellen, hogy tudva beteg, döglődő sertés húsát dolgozta fel és adta forgalomba, akkor

Közegészség elleni büntett cselekmény indul ellene eljárás és tekintettel az eset súlyosságára — fegyházban büncselekmény — letartóztatják.

A vegyvizsgáló intézet jelentését a lefoglalt és felküldött anyagokról még nem kapta meg a hatóság és addig várnak a vádemelés-sel.

A kórházban fekvő betegeken kívül

még 80 azoknak a száma, akik súlyos betegek és nem heverik ki egyhamar a komádi vásári hurka rombolásait.

A betegek szempontjából a legnagyobb veszélyt az jelenti, ha a súlyos husmérgezés következményeképpen megmarad az emlékeztetés. Az orvosok szerint ennek a veszélynek csak a legsúlyosabb betegek vannak kitéve.

A hentesmestert a csendőrök a nyomozás befejezése után bekísérik a debreceni ügyészségre. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró valószínűleg még csütörtöki kihallgatja a hentesmestert és akkor dönt további sorsáról.

.....

Május 11-én egyházkerületi közgyűlés lesz

A tiszántúli református egyházkerület május 11-én rendes közgyűlést tart. Előtte való napon esperesi értekezletre ülnek össze a Kollégium kistanácstermében. — Ugyanitt tartják meg május 10-én délután az egyházkerületi bírósági tárgyalásokat.

A közgyűlés előreláthatólag két napig tart és május 12-én délelőtt 9 órakor folytatják a tanácskozásokat.

Tanay Emil játssza vasárnap délután a Sonja férfitörszerepét

Vasárnap, 24-én délután négy órakor a Csokonai Színházban a nagy sikert aratott SONJA című nagyoperett van műsoron. Ebben az előadásban Debrecenben először játssza Wladimir nagyherceg szerepét **Tanay Emil**. — Ebben a szerepben Tanay Emil két évvel ezelőtt az eredeti bemutatón, a szegedi Városi Színházban 25 estén át énekelte az operett főhősnője mellette. Az előadás érdekessége még, hogy Tanay a harmadik felvonásbeli levélírást is énekl.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. **KOMÁROMINÉ, Bika-bérlőház, — telefon: 19-56.**

A színházi iroda jelenti:

Komoly művészi élményt nyújtott a tegnapi

Pirandello

darab rendezése. Nagy meglepetés volt mert a részben Budapesten elfoglalt részben betegre fekvő Horváth Árpád igazgató helyett

Kamarás Gyula

önállóan rendezte a nehéz darabot. A kitűnő fiatal művészt jövőre nemcsak színészi, hanem rendezői minőségben is szerződtenni óhajtja Horváth igazgató.

Ma 21-én a Budapesten is olyan nagy sikert aratott **Louis Veeneuli**:

DUO

Makay Margit

a Nemzeti Színház művésznője és

Beregi Oszkár

a Belvárosi Színház művésze eljátszák a

DUO

c. izgalmas színjátékot. Mérsékelttel felemelt helyárrakkal.

A Csokonai Színház igazgatósága tisztelettel felkéri a m. t. közönséget, hogy előjegyzett jegyeiket holnap délig feltétlenül kiváltani sziveskedjenek, mert tovább a pénztárnak nem áll módjában tartani. Jegyek még korlátolt számban kaphatók (telefon: 25-45).

Pénteken este 8 órakor ketten egy jeggyel:

Sárgapitykés közlegény

23-án szombaton Mányai Lajos, Robert István, Szegő Béla, nagy operett ősbemutatója, a

Szalmaláng

Rendező: Szabó Ernő, hangszerelte és vezényli: Csanak Béla.

Főszereplők: Jurik Ica, Jurik Julesi Halasy Mariska, Nagy Erzsé, Ladányi, Szabó Ernő, Herceghy, Alszegehy, Lányi, Sugár Misi, Kamarás Gyula, Sárkány Lajos, Seprenyi Lajos, Bakó, Kun, Puskás, Kovács, Zóni, Vándor Eva, Csabai Rózi, Miskolczi Anna, Kertész Klári.

JÖN! JÖN! JÖN!
Dr. Acs Miklós

Klinikus

c. orvosdrámája.

Nyírkarász községben tűz pusztított és 19 ház pusztult el. A leégett házak közül csak kettő nem volt biztosítva. A nyomozók szerint gyújtogatás történt.

A szombati nagyszabású olasz hangverseny programja

Április 23-án este 8 órakor az Arany Bika dísztermében fényes hangversennyel zárja az Olasz Kulturintézet második évét. Bevezetésül báró Villani Lajos követségi tanácsos, az olasz-magyar kulturbarátság fíradhatatlan hirdetője szól az olasz zenéről. Majd **Attilio Ranzato**, a kiváló fiatal milánói esellóművész lép a közönség elé három zeneszámmal: 1. Bach: Ária; Vitali: Ciaceona; 2. Boceherini: H-moll koncert; 3. Ranzato: Arab dobos; Bossi: Flamand ária; De Falle: Tüztánc; Scott: Paszto-

rale és végül a világhírű Paganini: Mózes (variációk egy húron). Utána Eyssen Iren szoprán énekel Scarlattai dal, két ária Bellini: „Sonnambula”-jából, 2. Ária Puccini: Manon Lescaut operájából; Respighi-dalok; befejezésül még egy ária Catalani: Wally operájából. Az Igazgatóság az óriási érdeklődés miatt kéri, hogy a jegyigényléseket legkésőbb pénteken 12 óráig jelentsék be az Intézet helyiségében. Hatvan u. 2. Telefon 12-04. (2)

Jobb és megfelelőbb gyapjuértékesítést

A földművelésügyi kormány élénk munkásságot fejtett ki az újabb időkben a juhtenyésztés nagyobb fokúvá tétele érdekében. Fontos és a Tiszántúli szempontjából különösen nagyjelentőségű dolog volt ez, bár a juhtenyésztés fellendítésével kapcsolatosan a juhtej és tejtermékek értékesítése nem látszott kellően megalapozottnak, különösen pedig nagy hiba volt az, hogy a kivénült juhokat hus céljára csak igen jelentéktelen áron sikerült értékesíteni. Jelentek meg az újságokban hírek, amelyek már szinte azt mondták, hogy aki a mézarszékben juhust mer venni, az ráadásul szakácskönyvet is kap, amelynek utasításai szerint főzheti, sütheti meg a juhust és egészsége javára jóitvággal fogyaszthatja. A juhtenyésztés fellendítése érdekében — esepvviz a tengerben, — katonaságnak is heti egy napon juhhus felhasználásával készült az ebédje.

A Tiszántúli szikes, más célra alig alkalmas legelőin volt is a kormány biztató szavának hatása, a juhállomány örvendetes szaporodásnak indult, nem azért mert a tejtermékek és hus fogyasztása fellendült volna, hanem azért, mert a gyapjúárak alakulása adta meg a biztatást, hogyha a tejtermékek ára csak az első tavaszi hónapokban is elfogadható és az úgynevezett mustra juhok husra alig érnek valamit, a juhtenyésztő gazda tisztes munkája nem esik hiába, a tiszántúli hazai fésűs gyapjú, — a maga ipari fontosságához képest — a kartelben levő gyapjúk által kellően megfizetve nem volt.

Érezték és hangoztatták ezt a Tiszántúli számitani tudó gazdái, de szavuk legtöbb esetben kiállítás lett a pusztában. Legutóbb lapunk február hónapban foglalkozott ezzel a kérdéssel és felhívta minden mezőgazdasági érdekképviseletnek figyelmét arra, hogy a Tiszántúlnak végromlásból kiszabadulni eddig nem tudott gazdaközönségének megsegítéséhez tartozik az, hogy a tiszántúli úgynevezett hazai fésűs gyapjú kivételét a kormány engedje meg s akkor nem a hazai feldolgozó gyapjúk által kicseréltett minimális áron kél el a fésűs gyapjú, hanem a minősége miatt várt keresletben kialakulhat olyan ár, mely a világ piacának nemcsak megfelel, hanem azt meg is haladja.

Sajnos a kartelbe tömörült hazai posztógyapjúknak sikerült elhítenni, hogy ők olyan fontos állami szolgáltatásokat végeznek s ennek végrehajtásához a hazai fésűs gyapjú részükre jutatlása annyira szükséges, hogy a szabadforgalom megint nem nyílt meg a fésűs gyapjút termelő gazdák részére, hanem az új gyapjúrendeletben minden maradt a régiiben. Minden maradt a régiiben, de az eddig is mértékeltlen megállapított fésűs gyapjúárak lejjebb szállottak, körülbelül 25 százalékkal.

A gyapjú előállításí ára nem kevesebbedt, hanem emelkedett. Debrecen-

ben 1936-ban egy juh nyári legeltetése 1.60 P legelőadó szempontjából, 1937-ben 2.— P és 1938-ban már 2.40 P. Természetesen a juhnyájak mellett tartott juhászok, — a juh tenyésztésénél használt anyagok ára nem lefedte ment az utóbbi időkben, hanem inkább emelkedett. A juh téli tartása, mikor 15 pengős oláhországi napraforgólisztet fogyasztott, 7—8 pengős lucernát evett a 10—11 P mázsánkénti áru tengerhez, akkor nem olesóbbodott, hanem emelkedett annyira, hogy a múlt événél 25—30, sőt lehet helyenként ennél is nagyobb százalékkal szállt felül az előző éveken.

Mikor minden így van, akkor nem fogadhatja jó szízzel a tiszántúli fésűs gyapjút termelő gazdaközönség az irányított gazdálkodásnak azt a módját, amelynél a kárt neki kell viselni, míg a haszon a kartelbe tömörült néhány gyáré, akik kivétel esetére is biztosítva vannak a károsodás ellen.

Néhány nagy gyár érdeke áll szemben nem néhány nagy mezőgazdasági üzemmell, hanem a kisemberek százaival, ezreivel, kik szegényes földjeiket a juhtartással próbálták hasznosítani.

Tettek, dolgoztak az állami felszólításokra, gyarapítani igyekeztek a leki-csinnyedett juhtenyésztés minőségét és mennyiségét színvonalat. Tették abban a reményben, hogy áldozatkészségük jutalma meg lesz az árak emelkedésében.

Ez a gazdaközönség életét, véréit, vagyonát áldozta a háborúban, míg a posztógyapjúk élvezhették a nagy fogyasztásból kialakult helyzetet. Ez a gazdaközönség nagyobb áldozatokat fog hozni a jövőben is, — sorsa azt kívánja, mint az összes kartelek.

Vajjon az újabb vagyonváltás ki-munkálásánál lesz e módja a gazdaközönségnek latensekkel dolgozni?

A gazda élete, vagyonát nyitott könyv. A gazda az ország érdekében mindenre felhasználható. Itt a példa, a juh mennyiségét emelni kellett. Tenyészített többet. Most ha jól számol, a többől kevesebb a bevétele, mint tavaly. Ez sem volna baj, ha jutna is, maradna is. Azonban az ő munkája, az ő egyévi igyekezete aránytalanul fizetetlen marad, a feldolgozó kartellel szemben.

Debrecen gazdái a hortobágyi közlegelőn körülbelül évi átlagban a múltban 55.000 kg. fésűs gyapjút termeltek, mely a múlt évi árt lehet mondani — átlagos — 2.40 pengővel jelentett 130.000 pengőt. Most midőn ezen ár körülbelül 25 százalékkal alacsonyabb lesz, kiesik 32.500 pengő, melyből kitélt annak a 15.000 darab megnyírt juhok a nyári legelője, de az üzlet a gazdákért még mindig nem igen volt valami jövedelmező. Most ha jövőben még ezzel is kevesebb lesz a bevétel a gazdánál s megtörténhetik, hogy a mostani gyenge mezőjű legelőn még e gyapjúhozam is kevesebb lesz, akkor beáll a veszteség.

Veszteséggel ma már a debreceni és tiszántúli gazda nem viheti tovább üzemet, mert a háború óta eltelt két évtized ügyis elgyengítette. Most pedig nagy erőpróba előtt áll. Módot kell nyújtani, hogy üzeme veszteséges ne legyen.

Két mód van: a gyapjú átvetteli árának felemelése, amit a gyapjúk könnyű szívvel vállalhatnak, hiszen a posztó egy fillérrel sem olcsóbb, vagy az értékesítés szabad-dá tétele, amikor külföldre is ki-vihető lévén, a fésűsgyapjú nemcsak az oláh, hanem a cseh, a német és egyéb gyáros is jelentkezni fog a pótolhatatlan hazai fésűs gyapjúért, de a kialakuló versenyben a magyar gyapjúk sem hagyják magukat alól maradni és igérnek — hiszen nekik ér legtöbbet a nélkülözhetetlen fésűsgyapjú, míg ma egyedül vannak a vásáron

Nem akarunk rémhírtörlesztők lenni, de utalunk arra, hogy máris hirdetik, hogy a

fésűsgyapjú lenyomott ára még a mostani irányáraknál nem is áll meg, hanem ha Isten úgy akarja, mint a gyárosok szeretnék a múlt évének 60 százaléka is lesüllyedhet majd.

Ha ez igaz, akkor nem szabad tovább habozni, fel kell oldani a fésűsgyapjú kivételi tilalmát s az egykéz rendszert zselbe süllyeszteni. Olyan hír is jár, hogy az egykéz tavaly túlbecsült különböző gyapjú tételeket s az ma is raktárban van a feldolgozó ipar nem szabadította meg tőle, kellő időben pedig elfelejtette kivinni külföldre.

Igy van, vagy nem így van, ahhoz a tenyésztő gazdának van legkevesebb köze. Ha az egykéznek nevezett vásárló kevés kereskedelmi érzékkel rendelkezik, arról csak azok tehetnek, akik a feladattal megbízták.

A gazdaközönség a magát megtette termel az ország érdekében, ha hallja az előbb elmondottat, tudja, hogy annyiban van köze hozzá, mert az ő adófülléréiből is mehet a rosszúl számító vállalat támogatására.

De ha az állam csak az átvéveket támogatja, a juhtenyésztőket pedig sorsára hagyja, ebből nem a hazai fésűsgyapjú minőségi és mennyiségi fejlődése, hanem

a juhtenyésztés ismételt sorvadás, a jószágállomány pusztulása következik s az értéktelenné váló juhállományból talán a fejlesztést szolgáló államilag juttatott kos kerül a juhtartó gazda bognácsába

hiszen a levágásra szánt juhokra eddig sem volt vevő valami bőven, hát meg egy tömeges pusztítás esetén.

A gyapjú értékesítés kérdésével s a gyapjúár alacsonyágából eredhető tenyészítési lecsúszással foglalkozik a „Köztelek” husvétli száma is és a cikk a következő megfontolt kijelentésekkel végződik:

„A gyapjúárak, amelyeket az ideai szabályozásnak megnyugvás helyett elégedetlenséget s jogos felzúdulást váltanak ki a juhtenyésztő gazdák széles köreiben. Elkerülhetetlenül szükségesnek tartjuk ezért, hogy a gyapjuértékesítést szabályozó rendelkezésben olyan módosítások történjenek, amelyek az igazságos, megfelelő áron való értékesítés lehetőségeit megadják a gazdák számára.”

Bizunk Marschall Ferenc földművelésügyi miniszter úrbán, mint aki pályáját a mezőgazdasági érdekképviselet-nél kezdte,

hogy a juhtartó gazdák jogát, érdekeit megvédi a kartell próbálkozásával szemben. Adja Isten reményességünk beválását!

— Forró forrásvízzel fogják fűteni a budapesti új városházát és a belvárost. A meleg forrásvíz felhasználása következtében a főváros lényegesen mentesítődik a fűstől.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁR ÉJJEI SZOLGÁLTATÁS április 17—24-ig: „Aranyangyal” Piac ucca 50., telefon 24-53. „Reménység” Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Boeszkay” Cegléd u. 22. szám, telefon: 29-14. — „Hungária”, Vargakert, Szoboszlói út 4 f. telefon: 28-25. szám.
MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Zsoltárt írok

Zsoltárt írok hozzád Uram.
 Hogy olthassam égi-szomjaim.
 Eitem énekét írom
 S írásaim tele sírom...

Tavasszal virágléd között,
 Merengtem az élet fölött
 És forró nyaradnak delén,
 Madaraid hallgattam én.

Majd őszöd báját esodáltam
 És valamit mindig vártam...
 Végre rám köszöntött a tél,
 Lelkem most már csak Benned él...

Kereslek mindenütt-szerte,
 Te vagy életem szerelme,
 És most zsoltárt írok hozzád,
 Hogyha Te azt meghallgatnád...

S hogy semmit el ne hallgassak
 És hogy mindent elmondhassak:
 Óh, hogy jöttél Te énekem,
 Hogy befejezzem énekem!...

Császay Miklós.

— **Dicszemlélet tart a kormányzó** Budáorszón vasárnap tízezer cserkész felett. A cserkészfiúk zászlóikkal félkör alakban veszik körül az államfőt s a csapatok díszmenete után a kormányzó megtekinti a látványos repülőbemutatót. Az ünnepségen lengyel cserkészek is részt vesznek, akik repülőgépeiken tegnap indultak el Budapestre.

— **Horthy Miklósné, Magyarország kormányzójának felesége** a gödöllői királyi vártemplom oltárára az eucharisztikus kongresszus alkalmára Krasznay Lajos szobrászművésszel elkészíttette a vörösmárványoltárról mindaddig hiányzó szentélyházat. A másfél méter magas gyönyörű tabernakulumot vörösmárványból faragták ki.

— **Lengyel vendégek érkeztek** Budapestre tegnap délelőtt, különvonaton többszáz utas. A vendégeket 16 hatalmas autóbussz vitte a szállásaikra.

— **Értesítés a Csokonai Kör és Monti Kör tagjaihoz** a szombati hangverseny alkalmából. Az Olasz Kulturintézetrel történt megállapodás értelmében a két egyesület tagjai közvetlenül az intézethez fordulhatnak (Hatvan u. 2.), ahol 40 fillér lefizetése mellett kitűnő jegyeket kapnak. Elegendő a tagságra való hivatkozás. A hangverseny szombaton este lesz.

— **Kényelmes ruházódás.** Nem kell külön utakat tennie, szabadul az eladó rábeszélésétől, saját otthonában zavartalanul válogathat, ha megbízható, tartós szöveteket akar venni. A Trunkhahn posztógyár Önnek is szállítja ruháinket angolosan gyártott szingyapjú szöveteket közvetlenül a gyárból. Kérje költség- és kötelezettségmentesen a mintákat: Budapest, XI., Lenke ut. 117.

— **Ha influenzája van, gondoskodjék** arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használatával gyakran és alaposan tisztítsassanak. Kérlezze meg orvosát.

— **Eyssen Irén és Höchtl Margit szerepelnek a „Pilsudski József” Kör ünnepélyén.** A lengyel nemzeti ünnep alkalmából az egyetemi hallgatók lengyelbarát egyesülete kifejezést óhajt adni a két ország közötti baráti érzéseknél. Az ünnepély szombat délután 5-kor lesz a Déri Múzeum dísztermében, melyen Eyssen Irén énekművész és Höchtl Margit zongoraművész szerepelnek. Zongorán kísér Szabó Emil. Vetített képek előadást tart „A lengyel nép” címmel Szabó László lengyel lektor. Enek-számmal szerepel az „Egyetértés” Dalkör. Beszédet mond Hankiss János egyetemi tanár és Nagy László, a Kör elnöke. Az előadás teljesen díjtalan, érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

— **Szigoru vizsgálat indult a szegedi elemistáknál talált röpiratok ügyében.** Ugyanis a szegedi törvényhatóság ülésén vitéz Shvoy Kálmán ny. altábornagy szövegezte, hogy a belvárosi elemi iskolai fiutalulónál politikai röpcédulákat találtak. Kérte a tanfelügyelőt, hogy gondoskodjék arról, hogy a gyerekeket ne vigyék bele a politikába. A tanfelügyelő kijelentette, hogy a legszigorúbb vizsgáplatot indítja meg az ügyben, bár nem hiszi, hogy a gyerekeknek talált röpiratokhoz az iskola bármelyik tanítójának is köze lenne.

— **Háromemeletnyi mélységbe vetette magát** Oláh Rezső 25 éves napszámos a gellérthegy razzán. Zuzódásokon kívül combtörést szenvedett. Kórházba szállították s kihallgatása alkalmával derül ki majd, hogy miért félt annyira a razzától?

Márkás tenniszütők Szendrőnél
 Barthyányi u. 22. sz.

— **Zsidó istentiszteletek a status quo hitközség templomaiban.** Csütörtökön este mindkét templomban háromnegyed hét órakor. Pénteken reggel hét órakor. Pénteken délelőtt a Deák Ferenc uccában tíz órakor. Pénteken este félhét órakor. Szombaton reggel félhét órakor. Délelőtt a Deák Ferenc uccában tíz órakor, délután öt órakor. Este 7.20 órakor. Kőnap reggel mindkét templomban egynekedhét órakor este 7 órakor. Márkir, halottak emlékezete mindkét templomban szombaton. Hitközségek: csütörtökön este, szombaton délelőtt a Deák Ferenc uccában, szombaton reggel a Kápolnási uccában. Az elnökség.

— **A japánok letartóztatták Barzini olasz újságírót.** A japánok letartóztatták Luigi Barzini, a világhírű olasz újságírót, aki a múlt év decemberében a Panay amerikai ágyunaszád fedélzetén tartózkodott, mikor azt a japánok elszállították. Az olasz nagykövetség erőlyes tiltakozását jelentette be a letartóztatás miatt.

— **Felvágta az ereit, mert nem akarta megünnepelni a 25. születésnapját.** Különös öngyilkossági kísérletről érkezett jelentés Debreczenbe. Hajduböszörményben a lakásán felvágta az ereit szilet-pengével Sztojka Erzsébet, akinek a napokban lesz a 25. születésnapja. Az öngyilkossági kísérletet idejében észrevették és megmentették az életnek a leányt, aki a kihallgatása során azt adta elő, hogy nem akarta megélni a 25. születésnapját és ezért akart meghalni.

VESE-, HÓLYAG EPEBAJOK

természetes gyógyszer világhírű

SALVATOR-FORRÁS
 GYÓGYVIZE

könnyű — vasmentes — jó ízű.

Kérdezze meg orvosát! Mindenütt kapható!

Főlerakat Debreczenben: Kontsek Géza
 Kereskedelmi Rt.-nál.

— **Óriási földrengés volt Anatóliában,** melynek következtében tíz falu rombadott. A halottak száma 200-on felül van. A budapesti földrengési obszervatórium készülékei a törökországi földrengést április 19-én 12 óra 3 percek 1400 kilométeres távolságból erős földlökésként jelezték. A földmozgás a budapesti jelzés szerint egy óra 15 perccel át tartott. A műszer legnagyobb kitérése 80 milliméter volt.

— **Jugoszlávia területén havazik** és néhol a hóesés forgalmi zavarokat is okoz. A Líka hegységben a forgalmat teljesen beszüntették. Belgrád hó alatt van.

— **Működnek a vörösréz-huzal tolvajok.** A „Debreczen” már beszámolt a közelmúltban arról, hogy a város különböző részein lopkodják a huzalokat. A tegnapi napon a Világítási Vállalat újabb nagyarányú lopásról tett feljelentést a Rendőrségnek. Ismeretlen tettes a Nagyerdőn, a Leveles csárda mögötti részen ellopott 200 métert meghaladó, mintegy 38 kilogramm súlyú vörösréz-huzalt.

— **A felesége utáni bánatában** felakasztotta magát a lakásán és meghalt id. Csorba János hajduböszörményi földműves. A földműves holttestét szerdán délelőtt 9 órakor találták meg. Búcsulevelet találtak, melyben leírta a földműves, hogy a felesége után megy a sírba, akit két hónappal előbb temettek el. Nem tud élni a felesége nélkül és ezért megölte magát.

— **Elsőrendű gépirői államvizsga.** Lékay Ibolya az első egész Tiszán-túlon, aki az elsőrendű gépirői államvizsgát (percenként 120 szótag) megszerzte. Sikeresen sokan gratuláltak.

— **Újrendszerű televíziós készüléket** talált fel egy 17 éves amerikai diák. A szakértők szerint a találmány igen nagy jelentőségű és új utakat nyit meg a televízió terén.

— **Dr. Görgey Márton felmentő ítéletét a tábla jogerőre emelte.** Amint ismertes, a független kizsádapárt 1936 szeptember 6-án szervező népgyűlést tartott Egyekre. Ezen a népgyűlésen felszólalt dr. Görgey Márton nyug. vármegyei főorvos is, ki főként a kizsádapárt tagjait érő molesztálásokkal foglalkozott. E beszéde miatt felhatalmazásra „Hajdu vármegye hatóságai terhére elkövetett rágalmozás miatt” bűnvádi eljárás indult meg dr. Görgey ellen, azonban a kir. törvényszék Fővárosi tanácsa Egyeken tartott kétnapos főtárgyalás után dr. Görgey Mártont bizonyíték hiányában felmentette. A kir. ügyész felbuzgására tegnap tartott az ítélet-tábla Baróthy-tanácsa ebben az ügyben tárgyalást s helyes indokainál fogva helybenhagyta az elsőfokú felmentő ítéletet, mely, — minthogy a főügyész megnyugodott — jogerőssé vált.

— **Meghalt Pozsonyban Jókai első kiadója,** Stampfel Károly pozsonyi könyvkereskedő 90 éves korában. Az elhunyt adta ki Jókai Rab Rábi című első regényét s Jókai-kaival és Kossuthal állandó levelezésben állt. Ezeket a leveleket hagyatékában megtalálták.

HIREK

Születések: Mátyás Mihály majoros, Haláp 130, fiú József. Nagy Imre fm., Szepes 58, fiú Sándor. Dombi Imre fm., Bánk 54, fiú István. Vágó Elek hentes- és mészárosmester, Hargitta u. 21, leány Erzsébet. Szemere Bertalan gazdálkodó, Bánk 46, fiú Bertalan. Truczka Sándor csász. Mikepécsi út 12, leány Katalin. Süvöltős István fm., Gát-sor 13, fiú János.

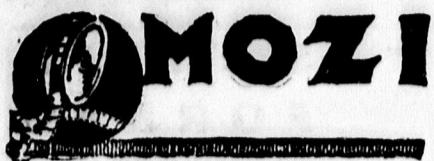
Házasságok: Fehér Ferenc sütősegéd—Mihók Irén, Gulyás u. 11. Grüner Miklós hentes- és mészárosmester, Kék—Burger Rózi, Rothermere u. 13.

Halálozások: Székelyhídi Bálint ny. honvéd főszámvevő, ref. 65 éves, Debreczen. Özv. Horváth Lászlóné róm. kat. 90 éves, Varga ucca 20. Küllös Imre eszmadia, ref. 73 éves, Eötvös u. 71. Letrik Andrásné róm. kat. 30 éves, Kuruc ucca 27. Kovács Sándor fm., ref. 49 éves, Eperjeske. Komjáthy Pál ref. 1 hónapos, Mátészalka. Bácsi Sándor ref. 13 napos, Püspök-ladány. Tóth Vida Erzsébet ref. 3 hónapos, Pereg-dűlő 17.

— **Hitler születésnapját ünnepe**lte Berlin. A birodalmi kancellári épület előtt már éjfélkor több ezer főnyi tömeg gyűlt egybe, hogy elsőként üdvözölhesse az ötvenedik életévébe lépő birodalmi kancellárt. Hitler kancellár az épület erkélyéről meghatottan köszöntötte meg az ünneplést. Sok lány és asszony virágot vitt Hitlernek. Ezeket a kancellár külön kihallgatáson fogadta és szívélyesen mondott köszönetet érte.

— **Anglia sem tudja saját gyáraiban előállítani** már a nagyarányú fegyverkezést és Franciaország példájára 5 is Amerikában rendel hadiszert és főleg repülőgépet. Franciaország 300 repülőgépet rendelt a napokban és Anglia most rendel Amerikában 500 repülőgépet hadicélokra. A gépeket hat hónapon belül kell leszállítani.

— **Szeker és kerékpár karambolja a Kossuth uccán.** Súlyos kimenetelű karambol történt tegnap délután a Kossuth uccán. Szász Gábor kocsis, Honvédtemető ucca 6. szám alatti lakos a Kossuth uccára kanyarodott be. Ugyanakkor érkezett a másik oldalról oda kerékpárján Szilágyi Géza 18 éves kifizető, Szoboszlói ut. 20. sz. alatti lakos. Szilágyi a kanyarban nem vette észre a szintén akkor forduló szekeret s teljes erőből behajtott. A kocsi és kerékpár összeütközése következtében a kerékpár pozdortjává tört, míg Szilágyi Géza hatalmas ívben kizuhant a kövezetre. A karambolnál percek alatt hatalmas csődület támadt s értesítették a mentőket, akik Szilágyit elsősegélyben részesítették, majd a sebészeti klinikára szállították. A klinikán megállapították, hogy jobbkarján törést szenvedett. A törött kart gipszbe helyezték s a karambol részleteinek tisztázására megindult a vizsgálat.

Hindu síremlék

Zsúfolt ház nézte végig a Hindu síremlék filmbemutatóját a Hungáriában. A film ebben a formájában is nagy sikerű. India mesés világát pompásan állították be a cselekmény hátterébe. Emellett amit ember lélek magába rejthet indulatot, szenvedélyt, szerelmet és izgalmat, mindent sűrítve találtak meg a Hindu síremlék mai új formájában. A dzsungel idegfelesztő pillanatai, az őserdők festői szépsége, mesébe illő természetű szépségek, a rádszák palotáinak fénye, ragyogása, a szereplők tökéletes ábrázoló művésze, mindennek tetejébe a hindu Menska ballett magával ragadó táncszámai egyetlen pillanatra sem hagyják tétlenül a néző magasabb gyönyörűségeket kereső lelkét.

Olyan ez az ílm, hogy csak szuperlatívuszokban lehet róla beszélni. — Egyetlen hibája van a régi, diadalmas Hindu síremlékek szemében. Abban benne izzott India, a hinduk a fakírok titkos tudománya, az igazi, soha ki nem ismerhető misztikus indiai lélek, ebben az új monumentális filmben vannak az izgalmas vadállat jelenetek remekül idomított elefántok, kedves majmok, szenzációs tömegjelenetek, de a miszteriumot úgy kitérítették belőle, mintha soha benn sem lett volna. Aki szereti India titokzatos világát, az csalódni fog ebben a Hindu síremlékben, a többi embernek tetszeni fog.

— Egy kereskedő tragikus halála. Rejtélyes haláleset ügyében indított nyomozást a győri ügyészség. Kovács Ferenc 32 éves ismert kecskeméti kereskedő rokonai látogatására Győrbe érkezett. Néhány nappal töltött rokonainál, amikor betegség támadta meg, rosszul lett és orvoshoz ment. Az orvos injekciót adott neki. Kovács Ferenc állapota azonban ettől sem javult be kellett szállítani a győri kórházba, ahol kínos szenvedés után meghalt. Holttestét Kecskemétre vitték, hogy ott temessék el szülővárosában, a győri ügyészségen azonban megjelent nővére és feljelentést tett a haláleset ügyében. Eppen ezért a győri ügyészség megkeresésére a kecskeméti temetést az utolsó pillanatban elhalasztották. Kovács Ferenc holttestét felboncolták, hogy megállapítsák, nem végzetes gy)gyszeresere okozta-e a szerencsétlen fiatal kereskedő halálát.

— A rheuma ellenszere a sárgaság? Az oxfordi orvoskongresszuson rendkívül érdekes tudományos szempontból figyelemre méltó megállapítások hangzottak el. Ezek szerint a nemzetközi értekezleten résztvevő tudósok közül igen sokan egybehangzóan kijelentették, hogy a rheuma egyik hatékony „gyógyszere” a — sárgaság. Az ilyen természetű kezelés természetesen hosszabb időt igényel és nem is veszélytelen. Geronne francia orvos-tanár állítása szerint azonban a mesterségesen előidézett sárgaság még a legsúlyosabb rheumás betegeknek is igen kedvező eredményekkel jár.

— Gumi — paradicsomból. Az üzemelésén dolgozó Itália újabb fegyvertényről számolhat be. Dr Mauri pármái vegyésztanárnak sikerült paradicsomhéjból gumit előállítani. Kiszámították, hogy Olaszország évi paradicsomhéj termése 384.000 tonna, amiből 960 tonna nyers gumi gyúráható.

— Isztanbulban egy 26 utassal megrakott tehérgépkocsi kormány-szerkezete felmondta a szolgálatot, amikor a kocsi egy hídon haladt keresztül. A gépkocsi áttörte a hid korlátját s a folyóba zuhant. 16 utas meghalt, tíz súlyosan megsérült.

Meglátogatja-e Hitler a pápát

London, április 20. Mennél inkább közeledik Hitler Adolf birodalmi vezér és kancellár római látogatásának időpontja, annál sürbben foglalkozik az angol sajtó azzal a kérdéssel, találkozik-e Hitler Adolf a pápával vagy sem?

Hitler Adolf esetleges pápai kihallgatásának ügyével az angol lapok most azzal a bejelentéssel kapcsolatban foglalkoznak, hogy a Szentatya már április 30-án kiutazik rendes nyári tartózkodási helyére, Castelgandolfóba. A pápa a tavaszi és nyári hónapokat tölti

nyári rezidenciájában. Az angol lapok lehetségesnek tartják, hogy a találkozás színhelye Castelgandolfo lesz, amely sokkal alkalmasabb egy nemhivatalos találkozás szempontjából, mint a Vatikán.

A lapok másik csoportja úgy véli, hogy éppen az a körülmény, hogy a pápa ezt az időpontot választotta az elutazásra, amellyel szól, hogy el akarja kerülni a találkozást a birodalmi vezérrel. Az angol lapok nagy többsége általában ezt az utóbbi nézetet vallja.

— Evangélikus konfirmáció. Az evangélikus egyházban a konfirmáció tanítás megkezdődik. A lelkesíti hivatal kéri a szülőket, gondviselőket, hogy a 14 éves evangélikus fiukat és leányokat az evangélikus lelkesíti hivatalban (Miklós uca 3. szám) mielőbb beiratni sziveskedjenek a délelőtti órákban személyesen, vagy telefonon (33—05).

— A Tokiótól 90 mérföldnyire levő Azama tűzhányó kitért és a láva hamuzáppal árasztotta el a környéket. A kráterből előtörtő tűz felgyújtotta a hegy lábánál levő erdőséget. A kitérést 30 percig tartó heves földalatti morajlás kísérte.

— Ötcentiméteres hó Jugoszláviában. Az elmúlt éjszaka Jugoszlávia egész területén mindenütt havazott. Belgrádban az ötcentiméteres hótakaró szerdán az egész napon át megmaradt. Vidékről érkezett hírek szerint a hegyvidéki hótakaró meghaladja a félmétert is.

— Hajduhadházon Csalánosi Gábor 70 éves földműves felakasztotta magát és mire rátaláltak, meghalt. Tettének oka életműködés. Temetésére az engedélyt megadták.

— Tisztújító közgyűlés a Debrecen és Vidéke Kereszmárosok és Italmérők Ipartársulatában. Az Ipartársulat szerdán este tartotta tisztújító közgyűlését az ujonnan átalakított Hullaház nagytermében. Elnök lett vitéz Hajnal István, alelnökök: Kovács József és Siposs Ferenc, ügyvezető elnök Szekeres György, pénztáros Szopák János, ügyész dr Lévay Zoltán, titkár Sajó Imre. Ezenkívül mintegy 20 tagu választmányt is választottak.

— Kocsi és vonat karambolja két halottal. Szekesfehervár és Sarbogard között közlekedő személyvonat Aba község határában délután elütött egy kétlovas kocsit, amelyen négyen ültek. Ifjú Tóth József és Tóth István a helyszínen meghalt, Szabó Imre és id. Tóth József súlyos életveszélyes sérüléseket szenvedtek.

— A budapesti állatkertben a párdue meggyilkolta a pumát. Óserdei jelenet történt tegnap délben a fővárosi állatkertben. Egymás mellett levő ketrecben lakott egy jól fejlett 9 éves himpárdue és fekete puma. A ketrec rácsának tisztogatása közben sajnálatos véletlen folytán előbb emelték fel a belső ketrecet elválasztó rácsot, mint a puma átmehetett volna a másik ketrecbe. Így történt, hogy amikor a rácsot felemelték és a párdue előredugta fejét, megpillantotta ketrecében a pumát. A következő pillanatban vérfagyasztó üvöltés reszketette meg a levegőt. Az örök odarohantak, azonban már késő volt. A párdue sárgán villogó szemekkel, vadul rávetette magát az előbb rémülten üvöltöző, majd halálfélelemtől megdermedt pumára s a következő pillanatban a szerencsétlen állat átharapott torokkal hevert gyilkosa lábai alatt. A meggyilkolt puma kétszáz marka anyagi kárt jelent az állatkertnek.

— Ma délig letétbe kell helyezni a schilling bankjegyeket. A Magyar Nemzeti Bank utalással április 16-án megjelent 304. számú körlevelére felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a netán birtokában levő schilling bankjegyeket e hó 21-én, csütörtökön déli 12 óráig, saját érdekében letétbe helyezze valamely megbízott pénzintézetnél, vagy annak fiókjánál. Amennyiben ugyanis az illetékes német hatóságokkal folyó tárgyalások eredményeképpen lehetőség nyílnék a belföldiek tulajdonában levő schilling bankjegyeknek pengő ellenében való elszámolására, az e határidőn belül letétbe nem helyezett schilling bankjegyek az esetleges beváltásnál nem fognak figyelembe vétetni.

Amig 'On alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOI**

— Összeállították a magyar válogatott csapatot. Dietz Károly dr szövetségi kapitány szerdán este összeállította a vasárnap kiálló három válogatott magyar labdarúgócsapatot. — A) válogatott: Szabó, vagy Háda, Miklóssy, Bíró, Lázár, Szűcs, Dudás, Bíró II., Zsengellér, Sárosi dr, Toldi és Titkos. Tartalék: Turay I. — B) válogatott: Csikós, vagy Vági, Kiss, Flóra, Magda, Balogh, Szalay, Sas, Vince, Kisalagyi, Kállai és Horváth. Tartalék Szalay (Ujpest). Csikóválogatott: Sziklay, vagy Kertes, Olajkár I. Szojka, Sárosi III. Pósa, Kincses, Olajkár II., Jakab, Turay II és Buzási. Tartalékok Bánkúti, Adam, Vermes és Császár.

— Lezuhant bombavető repülőgép Franciaországban. Saint Donat falu határában Drome megyében súlyos repülőszerekesétlenség történt katonai repülőgépek gyakorlatozása során. Az egyik bombavető repülőgép lezuhant. A gépe nőten ültek. Mindanyian szenné égtek.

— Magyar betörőket fogtak el Grében. Kétszeresen is balszerencsés üldözte azokat a betörőket, akik Grác villavárosában, St. Peterben ki akarták fosztani Hanted iskolaigazgató villáját. Először is belebottlottak a riasztó csengő zsinórjaiba, mire a betörőriadó felverte az egész környéket. — Másodszor pedig az egyik szomszéd értesítette az éppen gyűlésező st. peteri S. A. legénységet, mire a rohamosztalagosok körülfogták a villát. — Az elősiető esendörök kényelmesen elfoghatták ezekután a póruljárt betörőket, akikről kiderült, hogy közismert csavargók. — Közismertek legalább is a rendőri nyilvántartásban ahol már többször megdultak. Sipos József 26 éves és Börzsök Ferenc 19 éves vándorlőszegénylegények azóta már a gráci tartományi törvényszék fogházában hűsölnek.

— A Budapestben megkezdett és Bukarestben folyt magyar—román gazdasági tárgyalásokat május 2-án Budapestben folytatják.

A miskolci színház 80 éves jubileuma

Miskolc, április 20. Az ország legrégebbi közsínháza, a miskolci Nemzeti Színház szerdán este ünnepelte 80 éves fennállását. **Sebes-tyen Mihály** igazgató a színház jubiláris ünnepét összekötötte a budapesti Nemzeti Színház 100 éves fennállásának megünneplésével. A 80 éves miskolci Nemzeti Színházról az ünnepi beszédet dr **Támedli Mihály** mondotta. A budapesti Nemzeti Színházról dr **Németh Antal** igazgató emlékezett meg.

— Csökkent a bankjegyforgalom. A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma az április 15-iki kimutatás szerint az április 7-iki forgalommal szemben 10 millió pengővel csökkent. — E csökkenést girobefizetések váltóvissza váltások idézték elő.

— A zsák a vállára esett és kifacimította. Tamás József 60 éves nap-számos, Kécs uca 60. szám alatti lakosnak az István gőzmalomban munkaközben a csuszatóból egy tele zsák véletlenül vállára esett s jobb vállá kifacimodott. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

x Szeplő, májfolt ellen „Róza” — re-kenőes tégelyenként 1.20 Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogériában, Kossuth uca 6.

x Tükrök, előszoba, fürdőszoba, s varrószaalonokba, üvegcsiszolás, üvegezés, Sipkovitsnál. Nagyvárud uca 15. (telefon : 22-96 szám).

Kalmár Sándorné szül. Sóllyom Judanna, nyug. MÁV főraktárnok neje 69 éves korában elhunyt. Temetése pénteken négy órakor lesz a Köztemető 2 A. számú ravatalozó terméből. Lakás: Bégány uca 6. Gebauer cég rendezi.

Küllös Imre csizmadiamester 73 éves korában elhunyt. Temetését ma délután 3 órakor a Köztemetőben Bartha vállalata végzi. Püspöki palota **Balogy József** városi kocsis, életének 47-ik évében elhunyt. Temetését ma délután fél 5 órakor a Köztemetőben Bartha vállalata végzi (püspöki palota).

Komjáthy Pál 1 hónapos korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz Géberjénbe való szállítás után, a református egyház szertartása szerint, a családi sírboltban. A temetést és szállítást Csurka-cég rendezi.

Uj temetkezési intézet

Cégvezető: **PUSZTAI JÓZSEF**

Kálvin-tér 5. Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumálás, szállítás, temetés.

A debreceni asztali tennisezők sikere az országos bajnokságban

A Magyar Országos Asztali Tenisz-Szövetség folyó hó 17-18-án, a husvét ünnepek alatt rendezte meg az 1938. évi országos asztali teniszbajnokságait Cegléden, ahol az ország legjobb versenyzői vettek részt a küzdelmekben. Debrecenből a DTE, a DEAC, előbbi 3, utóbbi 1 versenyzőt indított, akik eredményes munkájukkal ismét dicsőítést szereztek Debrecen sportjának. A debreceni fiúk az ifjúsági egyéni és páros bajnokságokon indultak s azt fölényesen meg is nyerték. A részletes eredmények: ifjúsági országos bajnok Barabás DEAC. 3. Papp István DTE. 5.—6. Szentessy és Felkay DTE. Ifjúsági párosban országos bajnok a Barabás DEAC—Papp DTE pár, akik a legjobb pestieket verték ki a további előrelépésért. Ez a szép eredmény csak azt mutatja, hogy a debreceni egyesületek igen sok sportágban hivatásuk magasztalán állanak, amikor kiváló versenyzőket nevelnek.

MEGHÍVÓ

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. 1938. évi április hó 30-án d. u. 4 órakor tartja az 1937-ik üzletévet záró évi rendes közgyűlést, a vállalat Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám alatti irodahelyiségében, melyre a t. Részvényeseket ezúttal hívja meg az

Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság jelentése az 1937-ik üzletévről.
3. A mérleg- és eredményszámok beterjesztése.
4. Határozathozatal a nyereség felosztásáról.
5. A felmentvények megadása.
6. Az alapszabályok 19. §-a értelmében igazgató javadalmazásának megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Debrecen, 1938. április hó 21-én.

A közgyűlésen csakis az a részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki a közgyűlési határnap előtt legalább 3 nappal részvényeit az igazgatóságnál letétbe helyezi, továbbá a közgyűlésen csakis azok az esetleges indítványok kerülhetnek letárgyalásra, amelyek az alapszabályok 9. §-ának második bekezdése szerint 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az alapszabályok 10. §-ának előírása szerint az igazgatósághoz benyújtottak.

Mérleg 1937. december 31-én. I. Aktívák: 1. Készpénzkészlet 2177.52 P. 2. Követelés hírlapelszámolásból 11.818.76 P. 3. Felszerelés és berendezés 61.286.40 P. Összesen 75.282.68 P. II. Passzívák: 1. Folyószámlák 25.271.83 P. Részvénytőke 10.000 P. 3. Tőketartalék 31.115.83 P. 4. Fel nem vett osztalék 108.— P. 5. Átmeneti tételek 7281.26 P. Nyereség 1505.76 P. Összesen 75.282.68 P. Az Igazgatóság. Felülvizsgálta és rendben levőnek találta a Felügyelő Bizottság.

Eredményszámok 1937. december 31-én: I. Veszteség: 1. Tisztifizetések és munkabérek 123.633.05 P. 2. Felhasznált anyagok 49.358.80 P. 3. Lakbérek 6000.— P. 4. Adók és egyéb költségek 39.585.29 P. 6. Leírások: a) számlai 2137.64 P. b) felszerelési 7.5% 4969.16 P. együttl: 7106.80 P. 7. 1936. évi veszteség áthozat 679.33 P. Nyereség: 1505.76 P. Összesen 243.901.09 P. II. Nyereség: 1. Bevétel lapeladásból és nyomdaüzemből 243.901.09 P. Összesen 243.901.09 P. Az Igazgatóság. Felülvizsgálta és rendben levőnek találta a Felügyelő Bizottság.

♦♦♦♦♦ Naményi Gyorstörő Iskolában, Gépíróiskolában husvét után új kezdőtanulmányok. **Báthory ucca 11. szám.**

KÖZÉRDEKŰ LEVELEK

Kutat kérnek a boldogkerti lakosok

Kaptuk a következő levelet: Tisztelt Főszerkesztő Ur! A boldogkerti lakosok, 6—700 levele és az Egyetértés uccán lakók nevében kérem e soraim szíves közlését. Az itteni városi legelőből adtak egy darabot sportpályának, ahol minden vasárnap játszanak s nyári időben szép számmal örszejeznek mint nézők is a Boldog-és Téglaskert lakói.

De minden vasárnap itt végzi foglalkoztatását kb. hatszáz levele, a meleg nyáron is reggel hét órától déli egy óráig.

Közben természetesen megszámolják, de ivóvíz csak egy fél kilométerre van, ahova nem tudnak elmenni. A lakosoknak is messziről kell hordani a vizet s így a levelek és sokan mások az ott levő talajvizet kénytelenek használni.

Ezúton kérjük a város vezetőségét, hogy csináltasson ide egy kutat, fontos közérdekből. Tisztelettel: **Boldogkerti lakosok.**

Megszállott területi hírek

Petrache Lupu, az örómániai esodalító pásztor nagy ünnepeleységgel járt Bukarestben, ahol a miniszterelnök pátriarcha vendége volt és az elhagyott kis román falu számára sikerült hatalmas, bucsujáró templom építéséhez megfelelő pénzt kapni. Olyan ez az eset, mint a cári Oroszország Rasputin esete.

Désen most kezdte meg Fekete Mihály magyar színtársulata a vendégszerpelest és az egyik kávéházban építettek erre a célra színpadot.

Aradon új rendelkezés jelent meg, mely szerint az uccai sütemény-és lapárosok ezután csak románul árulhatják árucikkeiket. A nyolevan százalékban magyar Aradon...

A legújabb román törvény szerint városi, illetve községi kezelésbe veszik mindenütt a kéményseprést, mert lehetetlen állapotnak tartják, hogy egyes kéményseprőmestereknek nagyobb jövedelme legyen, mint egy miniszternek, mikor a mester nem is dolgozik, hanem segédekkel dolgoztat...

Brassóban a Redut vendéglőben kapott játszási engedélyt a kolozsvári magyar színház és most kezdte meg párhetes vendégszerpelest.

A zilahi ipartestület könyveit és levéltárát visszamenőleg tizenöt esztendőre felülvizsgálják, mert megállapították, hogy itt hamisították jó pénzért éveken keresztül a mesterkönyveket és felszabaduló leveleket.

Szabadkai József aradi színigazgató beszüntette előadásait, mert nem tudta hetek óta fizetni társulata tagjait.

A román közgazdasági élet nagy hangon hirdeti, hogy a külföldön igen nagy a kereslet román nyersáruban.

A román állam tizennyolcezer hektár erdőséget adott át a román görögkeleti egyháznak az elmúlt héten. Ami azt jelenti, hogy a magyar egyházaktól kisajátított földet, erdőt most a keleti egyháznak juttatják aródonként.

SPORT

Ujabb szenzációja van a Szinész-Ujságíró meccsnek

Egyre fokozódik az érdeklődés a vasárnap megrendezendő Szinész-Ujságíró mérkőzés iránt. A különleges futballmérkőzés, amelyen Jurik Julesti lesz a színészek csapatában a centercsatár, minden bizonnyal tömegeket fog megmozgatni. A mérkőzés levezetését dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok vállalta el, míg a határőrök tisztségeket Pálffy József és Benyovszky Pál vállalta el.

A féldőben megtartandó nagy sport kabaré Tanay Emil rendezésében fogja szolgálni a meccs vidám részét. Felép a szintársulat apraja-nagyja. A kabaré futóversenyyel kezdődik, melyben hölgyek vesznek részt. Indulnak: Jurik Ica, Jurik Julesti, Pogány Margit Sívó Mária stb. Azután következnek a hátramenési és tojásverseny és valószínűleg nagy kacagást fog kiváltani a somfordálás gyalog a labda után. — Azonkívül az ötvéntagú rajkózenekar fogja színessé tenni a műsort.

A csapatösszeállítások a következők Szinészek: Jurik Julesti, Ladányi, Tanay, Kamarás, Alszegey, Kovács, Sugár, Herczeg, Szabó Ernő, Balázs, Mányai. Tartalék: Sárkány, Lányi, Puskás, Kun, Adorján. — Ujságírók: Kiss István, Fülöp László, Fülöp Sándor, Székely Tibor, Tamássy László, Kontsek László, Gulyás Gábor, Csávás István, Sz. Kovács Imre, Reményi Gy. Szemes Jenő. Tartalék: Hermann L., Maizner János, Horváth, Burg. — A mérkőzés vasárnap, április 24-én délelőtt 11 órakor lesz megtartva a nagyerdői Stadionban. Belépődíj tribünre ötven fillér, korzósülés harminc fillér, diákjegy 20 fillér. Jegyek elővételben kaphatók: Böhm papírkereskedésben, Kossuth ucca.

Sporthírado

A 'Debrecen' sporthírszolgálatát jelenti:

Vasárnap Bécsben a régi osztrák —magyar válogatott folytatásaképpen Budapest csapata Bécs futbalcsapatával mérkőzik. Nehéz helyzetben van a válogatás szempontjából Dietz kapitány, mert a husvétitornán résztvevők, de a Ferencváros is csapnivaló formákat mutatott. De bizonyos, hogy megint csak nevetek állít be és nem a jobb játékosokat esetleg közép, vagy vidéki csapatból...

Debrecenben vasárnap a DVSC pályán lesz hármas mérkőzés. (A Boeskaik még tüzárak.) Egy órakor a jó DVSC ifjúsági a Rákóczi FC csapatával játszik ifjúsági bajnoki mérkőzést. Fél 3 órakor a DMTE a DEAC II-vel küzd a II. osztályú bajnokságért, míg negyed 5 órakor a DVSC—DEAC bajnoki mérkőzés következik, amely jó sportot ígér, mert a DEAC javul és újra együtt van. A DVSC közönsége meg azért is kimegy teljes számban, mert utána egy hónapig nem látja itthon csapatát, mert a sorsolás szeszélye folytán idegenben, Karcagon, Berettyóújfaluban és Nyíregyházán az NyVSC ellen játszik.

Május 15-én az angol bajnokságban vezető Wolverhampton játszik a magyar válogatott csapattal. Ez lesz a magyar válogatott edzőmérkőzése a világbajnokság előtt. A május 15-én kisorsolt bajnoki forduló május 22-én, a május 22-i meg május 26-án lesz Debrecenben. Így a május 15-i Kispest—Boeskaik május 22-én, a május 22-i Boeskaik—Budafok május 26-án, áldozócsütörtökön.

Középiskolák játékos ezentúl

nem játszhat proficsapatban — állapította meg a KISOK vezetősége. Eddig sem játszhatott, legfeljebb mint magántanuló. De ezentúl szigorúan érvényt szereznek a tilalomnak és akkor sem szerepelhet proficsapatban a diák, ha az anyaegetületének ki is adták mint diákot a KISOK részéről.

A vasárnapi amatőrmérkőzéseket a következő játékezetők vezetik: Debrecen: DVSC—DEAC Takács, Nyíregyháza: NyTVE—BUSE H. Kovács, NyVSC—MVTE Krémer, Karcag: K. MOVE—Textil Kovács László, Mátészalka: MTK—NyKISE dr. Lengyel, Nyírbátor: Báthori SE—P. MAV Schick; II. osztályban: Balmazújváros: BSC—DVSE II. Kovács Andor, Berettyóújfalú: B. Turul—Derecskei MOVE Várady, Debrecen: DMTE—DEAC II. Horényi, Nyíregyháza: NyVSC II.—Nagykállói SE Jovanovics, Polgár: PIAC—NyTVE II. Fülöp; ifjúsági: DVSC ifj.—Rákóczi Palotás, DEAC ifj.—Vargakert Rédei.

HIRDETMEY. Debrecen sz kir város gazdasági bizottsága 1938. évi április hó 22-én, pénteken délelőtt 11 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében (városzháza, felemllet 15. számú szoba) ülést tart. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, kívánatos volna, hogy a bizottsági tagok az ülésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. — Debrecen, 1938. április 20. Polgármester.

KÖZGAZDASÁGI

TERMÉNYTÖZSDE

A búza 15—20 fillérrel emelkedett. A készárúpiacra a búza 15—20 fillérrel, a tengeri 10 fillérrel, a korpa és a 8-as takarmányliszt 5—10 fillérrel emelkedett.

Búza tiszavideki 77 kg 21.05—21.40, 78 kg 21.35—21.70, 79 kg 21.60—21.90, 80 kilós 21.75—22.00. — Felsőtisza 77 kg 21.05—21.40, 78 kg 21.35—21.70, 79 kg 21.60—21.90, 80 kg 21.75—22.00, rozsa pestvidéki 18.65—18.75, rozsa más származású 18.85—19.00, takarmányárpa elsőrendű 15.50—16.00, középminőségű 15.00—15.50, sörárpa kiváló 17.75—18.25, prima 17.25—17.75, sörárpa 16.50—17.00, zab elsőrendű 16.10—16.20, középminőségű 16.00—16.10, tengeri tiszántúli és más 13.65—13.80, korpa 13.80—14.00, 8-as liszt 15.65—16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A ferencvárosi sertésvásárra összesen 770 darab sertést hajtottak fel. A vásári állományból angol hússertés felhajtás 238 darab. Az irányzat változatlan. Szedett sertés I. 105—107 fillér, silány 95—98 fillér, exportzsír márkázott 162 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza árszája 20.00—20.20 pengő, rozsa 17.00—17.20 P, árpa 15.—15.50 tengeri 12.00—12.40 P, lucerna 9.50—12.50 P, széna 6.50—10.00, szalma 1.80—2.00 P, cukorrépa 3.50—3.80 P, takarmányrépa 2.80—3.00 P.

CSIKÁGÓ.

Búza irányzata jól tartott, májusta 84 1/4, július 82 1/4 3/8, szeptemberre 82 7/8—83. Tengeri irányzata tartott, május 59 3/4, július 61 1/2 szeptember 62 3/8, zab irányzata tartott, május 29 1/2, július 27 3/4, szeptember 27 3/4. Rozs irányzata szilárd, május 63 3/4 július 60 7/8, szeptember 58.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Egész nagy 6 személyes asztalabrosz előrajzolva

1-98

a Fischer boltban
Teleki u. 73.

FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ES CUKRÁSZOK FIGYELMÉBE!

A tisztifőorvosi rendelkezőkkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadónkunk pénztáránál darabonként 12 fillérért. vv.

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiút és gyakorlatlaltal bíróság festéküzletbe felveszek, Csapó uca 14. 1841

Férfiszabóság

ügyes kézimunkás vagy leány felvétetik, Kovács, Nagyvárad uca 21. szám. 1863

Elsőrendű

nadrágszabót felveszek. Cim a kiadóban. 1907

Kerékpározni

tudó kifutót felveszek pékségbe, Nyil uca 79 1911

Férfifodrász

segédet felveszek, Horngonyi, Szoboszlói út 4. 1900

Egy fodrászsegédet felveszek, Fejes és Bíró fodrász, Deák Ferenc uca 26. szám. 1899

Egy sütősegéd és egy kifutó felvétetik, Nyil uca 37. 1892

Május hó elsejére házmeztérpár felvétetik, Thaly Kálmán uca 3. 1888

Alkalmazást keres férfi

Elhelyezkedne vendéglős, 200 pengő övaddal bármire. Cim a kiadóban. 1831

Alkalmazást nyer nő

Inget varrni tudó lányok azonnal felvétetnek Benyáts harisnygyár. 1904

Egy hölgyfodrász segéd-lányt felveszek Zsuffa, Magoss György tér 11. 1897

Háztartási alkalmazott

Egy házvezető aki kifogástalanul főz, május elsejére és egy perfekt szobaleány május 15-ére felvétetik, dr Keller Ferenc, Pulszky uca 4. I. 1834

Középkorú nő gyermek mellé felvétetik. Cim a kiadóban. 1909

Bejárónő

főzni tudót, fiatalabbat azonnal felveszek. Szoboszlói úti bérház B) lépcső, III. emelet 12. 1898

Bejárónő

azonnalra felvétetik, Goldstein, Svetits bérház, 2 lépcső, I. em. 1893

Gyermekszerező

lány, közilánynak kis családnak azonnalra, vagy elsejére felvétetik, Fischer, Teleki uca 73 1889

Bejárónő

rendes, azonnal felvétetik, Széchenyi uca 43. ucai lakás. 1882

Ajánlat

Fűszerkereskedők, kocsárosok és cukrászok figyelmébe! A tisztifőorvosi rendelkezőkkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadónkunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért. vv

biizalommal a „Csala” cíánzózó vállalattal, Rakóczy uca 9. sz., telefon: 14-27. sz. 561 6. 30

Ne dobja el apró illatszeres üvegjét mert a Földes illatszerár megvásárolja Arany Bika bérház, (Vigmozi bejáróánál). 1860

Poloskairást, elüángázzal, lakások át- vizsgálatát felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó uca 5. szám. 698 4. 50.

Takaréktűzhelyét ha rossz kieseréli újat, ha nem sül, vagy füstöl felelősséggel kijavítja Nagy István, Széchenyi uca 6. 303. 4. 27

Fáy-arcákrémes légeyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranycsuszárú győgszertára, (színház mellett). 199 11. 30

Ribetellen

olesó arban kaphatók maradék és kilosárúk, József kir. herceg uca 2 sz. (Bikával szemben) 1347 4. 24.

Futballt, futballecipőt készítőfől vásárolhat legolcsóbban, Tóthfalussy, Cegléd uca 7. 1877

Veszek

bütort, varrógépet, mindenféle ingóságot. — Andrászkó, Csapó uca 16. sz. Hívásra jövök. 96+

Villanykörte csere 20 fillér, gramofon, s tenniszfelszerelés. Mindent cserélünk. Vagyonmentő Hunyadi u. 18. szám. 1701+

Kereslet

Vagongyárhoz közel szoba, konyhás házat vennék kétezerig részletre. Németh uca 7. szám. 1886

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária penzióban szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Oktatás

Keresek azonnalra elsőrendű, s gyorsmódszerű angol tanerőt „Kezdő” jellegre a kiadóba. 1887

Bútor

Prima masszív, vörösfenyőből készült komplett (két ág, két éjjeliszekrény, egy toalet, két szekrény), fehér hálószobaberendezés eladó. Maróthy György uca 18. Érdeklődni 11-2-ig lehet. 1573

Eladók

bútorok, ág, mosdó, s márványos állvány, szekrény, asztal, Burgundia uca 11. 1901

Autó, motor kerékpár

KERÉKPÁROK szakszerű olesó javítósa Alkatrészek. SZALAI műszerész. Hatvan uca 17. 213 4. 25

Autógumit

legolcsóbban javít és futó Vágó, Erzsébet u. 115. szám. 212 4. 24.

Weisz

műszerésznél szakszerű javítás, kerékpár és alkatrészek legújanyosabban, Piac uca 66. 979 5. 3.

Egy hatüléses üzempékes bérantó olesón eladó. Telefon: 34-37. sz. 1001 vv.

Autó

Chevrolet gyártmány, alig használt, 5 üléses, marhabőrrel borítva eladó. Érdeklődni dr Forrai Péter orvosnál Balmazújváros. Személyesen is bármikor. 1709

Autó,

„Chevrolet” gyártmány alighasznált 5 üléses, marhabőrrel borítva eladó. Érdeklődni lehet dr Forrai Péter orvosnál, Balmazújváros. — Személyesen is bármikor. 1890

Használt

gyermekkerékpárt vennék. Érdeklődni: telefon: 29-33. sz. 1880

Atadó üzlet vendéglő

Vendéglő, jogfolytonossággal teljes berendezéssel elköltözés miatt eladó. Péterfia 36., keresztépület 1729 5. 16

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó városi üzlethelyiség a Szent Anna uca 10-12. számú városi bérházban egy üzlethelyiség, folyó évi május hó elsejétől kiadó. Bérlet: Csáki Imre úri dívatszabó. Értekezhetni lehet városháza, I. emelet 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester. 1906

Kiadó lakás egyszobás

Csendes udvarban egy szoba s konyha május elsejére kiadó. Vörösmarty u. 26. szám. 1883

Szép ucai szoba, konyha, spájz, pincével május elsejére kiadó, Maróthy György uca 17. szám. 1881

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás, egyszobás lakások kiadók. Szoboszlói út 4 D Értekezni: Nap uca 22. szám. 1894

Kétszobás, fürdőszobás lakás, május elsejére kiadó Sipos Csapó uca 23. 1905

Egy udvari kétszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Mester uca 29. 1910

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás ucai lakás, mely most van modernizálás alatt, új festéssel, parkettel, gázzal, süllyesztett villamos szerelvényekkel stb májusra kiadó. Maróthy György uca 21. Közel a piachoz. Megtekinthető kizárólag déután 1 és 2 óra között. 1005

Lakást keres

Egy, vagy kétszobás komfortos lakást keres erdőhöz, villamoshoz közel gyermektelen házaspár „Erdő” jellegre. 1908

Butorozott szoba

Teljesen különbejárható 2 ucai butorozott szoba, előszobával, fürdőszobával (garantáltan tiszta), Széchenyi uca 12. sz. alatt kiadó. 1545 vv.

Butorozott

csinos kis szoba, villanyvilágítással azonnalra is kiadó. Gólya uca 8. szám. 1903

Ingóság eladás

Bontásból kikerült ajtók, ablakok redőnyös kirakatok és üzletajtók és ócska cserépek eladók. vitéz Siposnál, Csapó uca 23. 1906

Egy 560 literes

vízartály és 3 mázsa fűrészpör eladó. Honvédtemető uca 16. sz. (A) vv.

Irógép,

zongora, varrógép, kerékpárok, hálók, ebédlő, szelvények, ebédlőszékek olesón eladók, Csapó uca 6. 1902

Sőraparát,

üzempékes és egy gyermekoosi eladó. Bószörményi út 49. 1829

Cserépkályhák, mosdók, tartányok olesón eladók. Szent Anna uca 8. 1912

Kézi koesi, ventilátor, ládák, mosóteknő, fürdőkád, fiukabát, ruhák eladók, Ref. püspöki palota, papirkereskedés. 1895

Nagy rézüst olesón eladó. Arany János uca 20. keresztépület. (A)

Vegyés

Fügefá, szép gyökerez példányok 20 30 50 filléres arban kaphatók, Hatvan uca 24., házmeztérnél. 225

Grafológusnő

múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi uca 43. 1833

Kotlótyúk,

kakas, kutya, fürdőkád ebédlő- és kártyaasztal eladó. Széchenyi uca 71. szám. 1885

Gazdasági termények

Tőrek,

búzaszalma, harangjargány, ekék, lószerszámok, vályog, esatorna eladók. Klein, Bethlen uca 19. 1891

Szőlővesszők,

saját telepemről, porhajás és kétéves gyökerez csemege és borfajokban már 3 fillértől kaphatók. Árpád tér 33. szám. 1755 5. 16

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró

hasított akác kapható, házhoz szállítva, Vágo tűzfakereskedésében, (Margitfűró mellett). — Telefon: 10-24. 216 4. 9.

Eladó házhely

Olesó házhelyek a Luther- és Kuruc utcák sarkán, részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12. 1006 vv

Parcellák,

termő gyümölcsösselel eladók. Sesztina uca 4. szám, Kisállomás mellett. 1758 4. 16

Eladó ház

K. Tóth K.

uca 42. sz. ház 600 négyszögöl gyümölcsös-kerttel eladó. Értekezni Ómalom u. 1. sz. Sulyoknál. 792, 5. 1

Eladnám

lakbörtörlesztésre is, vagy belvárosi nagyobb házart elcserelelném szabadon rendelkezhető félházzal, Kar uca 14. szám. 1896

Földbérlet

Bérletet

keresek 80-150 kh-ig terjedőt október 1-re. Ajánlatokat „Jó bérlet” jellegre a kiadóba kérem leadni. 1006 vv

Eladó föld

Eladó

ötvenöt kat hold fekete föld, tanyaépületekkel. A Bánom-kertben 944 négyszögöl föld, pajtával, Hajdúszoboszlón id. Czeglédy Lajos, Rakóczy út 74. 524 vv.

Eladó állatok

FAJTISZTA

bronzpulyka tenyésztőjas április 30-ig 80 fillér, májusban 50 fillér. Napos pulyka darabja 2 pengőért előjegyezhető Saád Gyuláné, Aradványpuszta, Szabolcsmegye. Átadás Debrecenben. 1001 5. 3

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF. Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.